

**Onze
11 de
Setembre**

Amb l'opinió de...

José Montilla
I si féssim un balanç del procés?

Artur Mas
Hi som a temps?

Carme Forcadell
Objectius intactes

J.M. Vila d'Abadal
La llavor està sembrada

Joana Ortega
Superar dinàmiques enquistades

Raül Romeva
Un projecte per a tothom

Jordi Sánchez
Tres grans lliçons

Carles Puigdemont
Deu anys de dignitat col·lectiva

Marcel Mauri
El llegat de les diades

Jordi Cuixart
Sense lluita no hi ha conquesta

Elisenda Paluzie
Més enllà de les grans manifestacions

Diada de reflexió

Catalunya celebra avui una Diada **sense grans mobilitzacions** al carrer
Pausa obligada per **la pandèmia i les discrepàncies en l'independentisme**

Entrevista Quim Torra

President de la Generalitat de Catalunya

“Si hi ha un 51%, no ho podem malbaratar com amb la sentència”

L'Audiència de Barcelona jutjarà trenta investigats per l'1-0

el deure de
CONSTRUIR
un **FUTUR**
MILLOR
el dret a **SER**
INDEPENDENTS

PUNT DE VISTA

El Punt Avui expressa la seva opinió únicament en els editorials. Els articles firmats exposen les opinions dels seus autors.

Conselldelectors:

Feu-nos arribar les opinions, els suggeriments i les consultes que desitgeu sobre el nostre projecte editorial i els nostres productes a conselldelectors@elpuntavui.cat. Tots els contactes rebran resposta de la direcció.

Keep calm

Andreu Pujol

Com fer-ho

Acaba d'arribar a les llibreries una novetat editorial que, a simple vista, podria semblar un més dels volums sobre el procés que n'omplen les lleixes. Però no és ben bé així. Escrit conjuntament per Oriol Junqueras i Marta Rovira, es titula *Tornarem a vèncer (I com ho farem)*, cosa que ja indica que és una mirada cap endavant. Recentment hem vist com massa sovint els protagonistes d'aquest episodi recent de la nostra història utilitzaven la impremta per esbudellar-se, acusar-se mútuament o tapar-se vergonyes, accions que no contribueixen gaire a refer-se per tornar-ho a intentar. Entre les reivindicacions d'aquest opuscle n'hi ha diverses que són molt clares. Sobretot, la necessitat de l'independentisme de superar, d'una manera reiterada i sostinguda en el temps, el llinard del 50% dels vots per dotar-se de més legitimitat. Diuen les enquestes publicades la setmana passada que podria passar per primera vegada a les properes eleccions. Ja ho veurem. Per fer això, hi manifesten que cal centrar els esforços a captar suports de persones que fins ara no voten opcions independentistes, més que no pas a esbatassar-se internament pel repartiment del pastís dels convençuts. Finalment, que per atraure'ls cal demostrar que l'independentisme governa bé i que defensa els interessos dels seus conciutadans. Si acaben fent escola, hauriem de celebrar que les properes publicacions dels líders independentistes s'enfoquin cap a generar propostes, discussió ideològica i reflexió estratègica, que ens serveixin per contrastar. No hi ha altra manera de sortir d'aquest fangar.

EDITORIAL

Una Diada diferent

Catalunya viurà avui un Onze de Setembre diferent, estrany, molt condicionat per una pandèmia que ens aclapara com a societat i que continua provocant morts cada dia, però també –cal no oblidar-ho– per la dinàmica de repressió per part de l'Estat i l'evident falta d'unitat estratègica que ha provocat dins l'independentisme. En aquesta última dècada ens hem acostumat a assistir a unes diades espectaculars pel seu caràcter massiu, festiu i reivindicatiu d'un futur esperançador per al país, basat en la consecució de la independència i l'adveniment d'una República catalana que promogui i defensi incondicionalment la llibertat, la democràcia, la prosperi-

tat i justícia social per a tots els seus ciutadans. L'objectiu continua intacte, de fet cada dia és més necessari, i el suport social es continua reflectint en vots i enquestes, però el context sanitari no permet en aquest moment celebracions i la Diada, la institucional i la social, no podia quedar al marge d'aquest context emocional ni tampoc de les restriccions que cada dia s'imposen als ciutadans per contenir l'epidèmia.

El pla B de l'ANC, sense multituds ni aglomeracions, amb concentracions simbòliques davant dependències de l'Estat a Catalunya i convocant els ciutadans a omplir els balcons de les cases, no tindrà l'impacte

visual d'altres anys, però conserva la força i la persistència d'una reivindicació que continua connectant amb la societat. Serà en aquest sentit una Diada per a la reivindicació i l'exigència, però també per a la reflexió i per mirar endavant de manera constructiva; ciutadans i representants polítics. Els partits que donen suport a la independència de Catalunya no han estat capaços, encara, de deixar enrere retrets i rivalitats i reconstruir la unitat estratègica que va fer possible l'acte de sobirania de l'1-O. És qüestió de temps; ja hi ha indicis que apunten en aquesta direcció i n'hi haurà més, perquè hi ha objectius, dificultats i adversaris compartits, i només cal que algú posi fil a l'agulla.

La vinyeta. Fer

La frase del dia

Carles Puigdemont

PRESIDENT DE LA GENERALITAT A L'EXILI

“Tinc molt poca esperança en el govern del PSOE i Podem”

De set en set

Necessito patentar amb urgència l'escapada física o mental al més enllà. Qualsevol càpsula destinada a la fugida seria benvinguda en aquest món espectacular en decadència que se'ns empassa a marxar forçades. Les persones que semblen estar de tornada de tot em generen certa tristesa pel teatret que destil·len i per la manca d'energia en què s'arbossen. Sento vergonya davant les mitges tintes, l'arrogància anodina, el patetisme de la mentida i la malícia de qui juga amb les emocions alienes. No vull perdre l'entusiasme, la passió per alguna cosa, la que sigui. Un interès solar que m'ac-

Sense gravetat

Anna Carreras i Aubets

tivi el color i m'allunyi del gairebé. La disposició a saber, a conèixer, a voler més, a ser com el sastre francès que va creure que podria volar. Però sembla que, ara com ara, aquest món se'ns fa petit, mediocre, avorrit i insegur als qui freturem més i abominem la insubstancialitat. Miratges fugaços, deliris puntuals i autocomplaences escasses que no acaben de satisfer-nos. Vull un món sense gravetat que em capturi i m'ajudi a trobar la nansa del desconegut. Vull no haver de deixar el sopar a mitges, amb l'estómac regirat, mentre miro el telenotícies. Vull enamorar-me com una fan de qui em

doni la gana i no de qui s'enamora de mi. Vull poder descobrir per què piques quatre cops la mateixa nota del piano abans de començar a tocar una cançó. Em cal la contemplació de la casa blava, el silenci del bosc, la solitud de l'estudi i la sinceritat d'una platja infinita del sud. Només així sabré construir el meu propi *Apollo 11* conservant l'amor a l'amor, l'ansiolític del Metapop i la teva mà portant-me a París cada nit de foc. Detesto la rima i hi he caigut de quatre potes. No m'ho tingueu en compte: la idea clau d'aquestes línies és la imprescindible creació d'un univers sense gravetat. En tots els sentits.

HERMES COMUNICACIONS SA

President Editor: Joan Vall Clara. Comercial: Eva Negre, Maria Àngels Taulats, Eduard Villacé i Josep Sánchez. Webs i Sistemes: Josep Madrenas. Recursos Humans: Miquel Fuentes. Administració: Carme Bosch. Comunicació: Albert París.

EL PUNT AVUI*

Edita: Hermes Comunicacions SA
http://www.elpuntavui.cat
972 18 64 00. Güell, 68. 17005. Girona

Director: Xevi Xirgo i Teixidor. Vicedirectors: Emili Gispert i Toni Muñoz. Directors adjunts: Joan Rueda, Miquel Riera i Xevi Sala. Caps de secció: Toni Brosa (Opinió), Carles Sabaté i David Brugué (Nacional), Anna Puig i Núria Astorch (Comarques Gironines), Pilar Esteban (Europa-Món), Xavier Castellón (Cultura i Espectacles), Montse Martínez (Apunts), Pere Gorgoll (Necrològiques), Marcela Topor (Catalonia Today), Manel Lladó (Fotografia), Jordi Molins (Disseny), Ramon Buch (Disseny web), Quim Puigvert (Llengua), Jaume Batchellí (Producció) i Antoni Dalmat (Tancament).

A la tres. Xevi Xirgo / xxirgo@elpuntavui.cat / @xevi_xirgo

Doncs sí, una més

Sí, aquesta també és una Diada estranya. Ara tot ho és, d'estrany. Mig confinats, sense grans concentracions, amb poques samarretes pel carrer, tant o més preocupats per l'inici de curs escolar que del polític, amb un clima preelectoral que ho enraeix tot, i convidats a celebrar l'11 de Setembre sobretot de forma virtual. De milions de persones al carrer a les cinquanta mil d'avui. Sort que ens queden els balcons. Si vàrem sortir-hi a aplaudir els sanitaris, si vàrem sortir-hi a xiular la monarquia, bé que avui haurem de sortir a commemorar la Diada, per estranya que sigui, no? Estranya per la pandèmia, i estranya, és clar, perquè la unitat també sembla haver-se confinat, aquests dies. No m'estranya que ara ja hi hagi qui ho aprofiti (i si no, escoltin determinades tertúlies i, sobretot, determinats tertulians) per intentar instal·lar-nos el virus del desànim,

“És cert, que no som on voldríem ser. Però d'aquí a menystenir les darreres Diades, i la d'avui, hi va un bon tros

dient allò que tants anys de mobilitzacions no han servit de res, que ja n'hi ha prou d'actes folklòrics i que ara hem d'anar cap a coses més útils. I, sense dir-ho, ens venen a dir que ara les coses més útils no són res més que el retorn a l'autonomisme, al peix al cove, i a les pluges de milions que ens ofereixen pe-

riòdicament des de Madrid. És cert, que no som on volíem ser. Però també ho és (repassin-se, si no, les planes que avui dediquem a les mobilitzacions dels darrers anys) que hem fet coses espectaculars. I que les haurem de continuar fent. O no han servit totes aquestes Diades perquè el conflicte català se situés a tots els atles del món? Hi van ajudar, i molt, les imatges dels policies carregant aquell 1-O, però sobretot les de les Diades. Això és com un joc d'ordinador, on no pots passar a la pantalla següent sense haver superat l'anterior. El que ens passa, em sembla, és que ens fa molt respecte passar pantalla, perquè en la pantalla actual ja hem vist el pa que s'hi dona, i cap de nosaltres té ganes de perdre la partida. Però d'aquí a menystenir el paper que han tingut les Diades hi va un bon tros. I no seré jo qui ho faci. Probablement, ni vostè. I per això avui sortirem als balcons.

El lector escriu

Les cartes adreçades a la Bústia han de portar les dades personals dels seus autors: nom, cognoms, adreça, número de telèfon i número de carnet d'identitat o passaport. Així mateix, cal que no superin els mil caràcters d'extensió. El Punt Avui es reserva el dret de publicar-les i escurçar-les. No es publicaran cartes signades amb pseudònim o amb inicials. Els textos s'han d'adreçar a bustia-catalunya@elpuntavui.cat

Sofriment i felicitat

■ Moltes vegades ens preguntem: És compatible el sofriment amb la felicitat? Recentment Pau Donés, vocalista de Jarabe de Palo, ens ha donat una lliçó amb el seu càncer de còlon. Pau, a força d'aferrar-se a la vida, va perdre la por del fracàs, de decidir i de morir. Volia viure més intensament el temps que estigués permès. Va definir el seu càncer, "el cranc", com una experiència emocionant i estimulante en el sentit de com afrontar-la. Recentment he conegut en Miki, a qui van diagnosticar el sarcoma d'Ewing a tot just 17 anys. Parla del dia en què la seva vida va canviar completament i reconeix que, si li arriben a dir el que li venia a sobre, no hagués trobat forces per entrar per la porta de l'hospital. Està compartint el seu dia a dia amb el sarcoma a través les xarxes, també per donar a conèixer la seva experiència sobre com lluitar contra les adversitats de la vida amb humor i alegria. La conclusió a la qual arribo és que el patiment transforma el cor. Com diu la psiquiatra Marian Rojas: "El dolor, quan apareix, ens trasllada a aclarir el sentit de la nostra vida; aprenem a conèixer el nostre jo, a acceptar les nostres limitacions i a donar el millor de nosaltres mateixos."

CRISTINA CASALS MASSÓ
Esplugues de Llobregat (Baix Llobregat)

El cas Messi

■ Soc el soci del F.C. Barcelona núm. 1.208 i vaig jugar durant dues temporades al futbol base del club, ara fa ja uns quants anys.

Els periodistes, les televisions, els directius, els col·laboradors, els tertulians, etc. no diuen les coses clares per por de perdre estatus, prebendes, llocs de treball... El soci del Barça ha de ser encara més llest. El Sr. president s'ha aferrat a la clàusula dels 700 milions d'euros i no ha volgut negociar un traspàs perquè el març vinent restarà com el president que no va deixar que Messi marxés del club.

Messi, que és un guanyador net, complirà l'any de contracte al club sense un projecte definit, i després marxarà lliure sense deixar ni un euro. Això sí, el club s'estalviarà la seva fitxa, d'uns 100 milions d'euros bruts anuals, però difícilment guanyant un títol. El president i la seva junta tindran fins al març del 2021 per tractar de quadrar els comptes, abans de gratar-se la butxaca. El Sr. president haurà encara de lluitar contra els processos judicials pendents en què es troba implicat. És la meua opinió personal.

PIERFRANCO FORNERO VALLÉS
Barcelona

Sísif
Jordi Soler

De reüll. Núria Astorch
Parlem-ne d'aquí a dos anys

D'aquí al 2022 han de passar coses transcendents. Després de la frenada que s'ha produït en el procés d'elaboració a Oxford de la vacuna contra la Covid-19 arran de la malaltia que ha desenvolupat un dels voluntaris que participa en l'assaig, l'OMS ha hagut de rebaixar les expectatives inicials i ara ja situa en el 2022 l'any en què es podrà subministrar el fàrmac de forma generalitzada a la població. Suposant, i crec que és molt suposar, que no surti cap altre entrebanc, queden almenys dos anys de convivència amb la pandèmia pel coronavirus amb les mesures d'higiene i distanciament social vigents, els testos massius per zones i potser amb algun altre confinament territorial. S'haurà de veure de quina manera i amb quins costos arriba la preuada vacuna. I ves per on el 2022

L'OMS situa en el 2022 l'any en què es podrà generalitzar la vacuna

se m'acaba el contracte de lloguer del pis i em tocarà fer una bona immersió en el món de les immobiliàries. Serà interessant seguir el recorregut de la llei de regulació del preu del mercat del lloguer un cop que dimecres va obtenir *in extremis* el llum verd al Parlament. Depenent de si la nova normativa pot o no desplegar-se, el panorama serà radicalment diferent: l'oferta estarà regida per preus accessibles o per costos impossibles. Parlem-ne el 2022, després de dos anys d'espera, d'esperança en l'esdevenir.

Les cares de la notícia

CONSELLERA DE JUSTÍCIA

Ester Capella

Lloguers no abusius

L'habitatge és un dret essencial que no pot quedar desprotegit davant els especuladors, i en aquest sentit la llei que regula els lloguers és positiva, tot i que això no eximeix les administracions de la responsabilitat de potenciar la promoció d'habitatge social.

PRESIDENT DEL WORLD WIDE FUND FOR NATURE

Pavan Sukhdev

Denúncies necessàries

Un estudi de l'organització ecologista World Wide Fund for Nature (WWF) adverteix que perjudicar els ecosistemes no només ha fet desaparèixer un 68% dels animals salvatges en els últims 50 anys, també augmenta el risc de contreure malalties infeccioses com la Covid-19.

ESCRITORA

Teresa Duran

Trajectòria destacada

L'escriptora, il·lustradora i traductora barcelonina, autora de més d'un centenar de llibres per a infants i joves, ha rebut el 24è premi Trajectòria de la Setmana del Llibre en Català 2020, que cada any destaca el treball de divulgació de la cultura catalana.

Nacional

Recull de les onze diades anteriors a la del 2020

Els actes massius de l'última dècada donen pas a la reivindicació a distància

Segon volum de reflexions de Carles Puigdemont

El president exiliat convocaria eleccions si fos Torra i fos també inhabilitat

POLÍTICA L'OPINIÓ DEL PRESIDENT

Quim Torra President de la Generalitat de Catalunya

“No soc un president simbòlic, els simbolismes no m'agraden”

ELECCIONS · “L'independentisme ha de posar en pràctica un 51%. L'ANC, per exemple, proposa aixecar la DUI” **ERC** · “Negociant pressupostos i investidures no s'ha eixamplat mai res” **DIÀLEG** · “Volem l'autodeterminació i l'amnistia en un paper, perquè aquesta taula apareix i desapareix”

Xevi Xirgo
BARCELONA

El 131è president de la Generalitat, Quim Torra, rep El Punt Avui al Pati dels Tarongers coincidint amb la Diada Nacional, a pocs dies d'acudir a la vista del Tribunal Suprem sobre la seva inhabilitació. Aquest és un extracte de la conversa que es pot veure sencera a elpuntavui.cat.

És recomanable sanitàriament que hi hagi manifestacions al carrer per la Diada?

Jo demano que no hi hagi aglomeracions, distància, higiene i mascareta. Demano que totes les prevencions que ha posat sobre la taula el Departament de Salut es compleixin rigorosament. El govern ha cancel·lat tots els seus actes oficials i l'ofrena l'hem limitat a la presència de tres consellers. Hem de saber trobar el to entre la situació de pandèmia i una Diada en què reivindicuem el camí que fa el poble de Catalunya cap a la llibertat i la independència.

El president Montilla diu que “és una evidència que avui el govern de la Generalitat no pot governar bé, destina totes les

seves energies a la confrontació amb Espanya i amb els qui no comparteixen el projecte independentista, és un govern confrontat amb ell mateix en una lluita interna per determinar l'hegemonia en el món independentista, així és impossible governar”.

Lamento molt aquestes declaracions del president Montilla. Pots ser si hagués estat més atent al que aquest govern ha estat fent durant tots aquests mesos en la lluita contra la pandèmia, cada hora lluitant per la vida i la salut dels 7,5 milions de catalans, no s'atreveria a dir aquestes paraules.

Vostè al gener també va dir que era impossible governar.

Certament, a mi em van sotraure el dret a vot com a diputat en una decisió que no va ser pas consensuada. Vaig considerar que no es podia seguir endavant, vam acordar que per responsabilitat esperaríem a l'aprovació del pressupost, però enmig va arribar la pandèmia. Des d'aleshores dediquem tots els nostres esforços a lluitar-hi en contra i encarrilar el futur. I aquesta feina no ha acabat.

El fons del que li va fer dir al ge-

ner “fins aquí hem arribat”, continua sent el mateix?

El fons continua sent el mateix perquè hi ha projectes estratègics diferents per part de l'independentisme, i serà bo que en unes eleccions aquestes diferents opinions es tornin a avaluar, no em sembla malament. Ara, per sobre de tot això, aquest país sap que en situació de crisi ha de trobar consensos. L'hem trobat a l'hora de treballar junts en el Consell Executiu per continuar lluitant contra la pandèmia. Sabem trobar aquests consensos perquè el país sap que ara la prioritat absoluta és salvar vides i sortir d'aquest túnel.

És evident que en l'estratègia independentista no hi ha una comunió.

En aquests moments no hi ha una comunió, efectivament. Fruit de les conseqüències de la declaració d'independència, l'exili, la presó, hi ha diferents maneres d'entendre quin ha de ser el futur. Demano a tot el moviment independentista que sigui capaç d'explicar amb tota claredat a la ciutadania quins han de ser els futurs passos comuns. Per separat és impossible arribar a la independència.

Voldria recordar a Rovira que em vaig assabentar que m'havien tret l'acta cinc minuts abans

Fa pocs dies va anunciar una remodelació de govern. Per què en aquest moment, quan pràcticament és a la recta final?

Precisament per això, perquè necessitem tenir les millors persones en el govern per ser capaços de fer front a l'emergència que viu el país. Necessitàvem injectar noves energies, posar gent amb totes les competències per, en els seus àmbits respectius, fer front a situacions enormement complicades, com per exemple la lluita pels fons europeus. Qui millor que el professor Tremosa, especialista en aquest tema, per poder afrontar aquesta qüestió.

Miquel Buch no era la millor persona per portar Interior?

Li agraeixo tots aquests anys de col·laboració, però en aquest

moment creia que era necessari un canvi al departament.

Per què el relleva, però?

Perquè és decisió del president del govern decidir quan creu convenient un canvi o no en els departaments de la Generalitat.

I el relleu de Mariàngela Vilallonga, a què obeeix?

Obeeix també a la necessitat de fer de la cultura un servei essencial. És a dir, aconseguir una vegada per totes que la cultura formi part també de l'essencialitat dels serveis públics. Ningú dubta que la sanitat o l'educació ho són, i ara necessitem que la cultura també sigui un servei essencial.

Si li pregunto si el relleu d'Àngels Chacón és perquè continua en el PDeCAT i sona com a futura candidata d'aquesta formació, vostè em dirà que no és per aquest motiu, no?

Li diré exactament això. És la veritat, i dec ser l'únic president

L'APUNT

D de Diada i de distància

Carles Sabaté

La Diada d'enguany ens obliga a mantenir la distància, però no per això deixem de pensar que la repressió de l'Estat és indigna, ni que el camí vers la independència esdevé l'únic. Des del carrer, separats, o des dels balcons, així ho considerem avui milers, perquè el fet que no ens manifestem massivament no implica que hi deixem de pensar. Aprofitant que ens toca més refle-

xió que mobilització, recordar la necessitat d'acció conjunta. Però en qualsevol cas, res és més important que la vida i la salut –20 morts per la Covid ahir–; per això prioritzem avui la distància a la mobilització, per això vam prioritzar la no-violència l'1-O i els dies posteriors, fins i tot renunciant a avançar cap a l'objectiu, tot i les provocacions de llavors i la venjança actual.

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

El director d'El Punt Avui, Xevi Xirgo, entrevistant el president, Quim Torra, ahir al Pati dels Tarongers del Palau de la Generalitat ■ JOSEP LOSADA

El que em pugui fer a mi l'Estat espanyol serà un problema per a l'Estat espanyol

donar valor al que hem fet per lluitar contra l'epidèmia. També hem fet moltes altres coses, i vull destacar-les.

Si vostè és inhabilitat, el vicepresident Aragonès haurà d'assumir algunes funcions. Vist que això pot ser a la cantonada, d'aquí a poques setmanes, no s'hi hauria d'asseure i consensuar la tàctica com sentim que li demanen contínuament?

M'hi assec, i parlem. Em veig molt sovint amb el vicepresident Aragonès i parlem. Estic efectivament d'acord que si això arribés a passar hem de ser tots capaços de trobar la manera com transitem aquest moment junts. N'estem parlant.

Si vostè és inhabilitat, continuarà actiu políticament? El veurem per Palau igualment? Faig referència, és clar, amb tota la distància que hi pugui haver, al cas de Montse Venturós a Berga, que va continuar fent d'alcalde, inhabilitada, tot i que la seva firma la va traspasar a algú altre de l'equip de govern. El veurem fer de president sense ser president?

Jo estic deslligat de qualsevol altre compromís que no sigui servir el meu país. Si el meu país em necessita, estaré allà disposat a ser-hi, si em necessita per fer el salt col·lectiu que necessitem per arribar a la República catalana, és clar.

Però vostè diu que no acceptarà la inhabilitació. Vol dir que continuarà fent de president i que simplement la firma jurídica la tindrà algú altre?

Passa a la plana següent

de la Generalitat que no milita a cap partit polític ni hi he militat mai. Les decisions que prenc sempre són pensant en el millor per al país.

Aquesta setmana entrevistàvem la secretària general d'ERC, Marta Rovira, i es lamentava que no pot ser que el soci de govern s'assabenti d'una remodelació en l'executiu una hora abans.

Jo vaig parlar amb el vicepresident Aragonès a primera hora del matí i li vaig explicar que volia fer canvis. Vaig tirar endavant amb els canvis que m'havia proposat. També voldria recordar a la senyora Rovira que, malauradament, jo em vaig assabentar que m'havien tret l'acta de diputat no una hora abans, sinó cinc minuts abans.

Vostè va plantejar al senyor Aragonès possibles relleus a les conselleries d'ERC?

Jo li vaig comentar que anava a fer canvis i si ells en volien fer.

Creu que se n'havien de fer? Ho estan fent bé els consellers d'ERC? Deixa en mans d'Aragonès els possibles relleus?

Som un govern de coalició que se sustenta sobre un seguit de pactes que s'han de respectar. En qualsevol cas, tots els consellers que continuen en el govern tenen tota la meua confiança.

Hem acabat deduint que no convocarà eleccions de forma imminent. Això vol dir que ens n'anem al gener o al febrer?

No, acabem deduint que la prioritat, ara, del govern de Catalunya és centrar-nos cada hora del dia en la lluita contra l'epidèmia. En un moment en què tots els governs del món s'estan centrant, al 100%, en la lluita contra una epidèmia com no n'havíem vist mai cap amb aquest grau d'intensitat sanitària, econòmica o social, hi ha altres temes que apareixen, però ara mateix el que em pugui passar a mi és accessori. Jo tinc un deure, que és vetllar per la salut i la

prosperitat dels ciutadans de Catalunya. El que em pugui fer a mi l'Estat espanyol serà un problema per a l'Estat espanyol.

Però vostè mateix s'ha posat en el supòsit de ser inhabilitat, i fins i tot ha dit que si hi havia aquesta inhabilitació, que no hi haguessin candidats alternatius. Si això passa, i ni ERC ni JxCat presenten cap candidat alternatiu, s'obre un termini legal de dos mesos perquè n'hi hagi un i, si no, anem a eleccions. Això és el que fa deduir que anem al gener o febrer.

Però fixi's: la qüestió és que en aquests moments en què la prioritat de tothom és lluitar contra la pandèmia, l'Estat espanyol inhabilitarà un president per haver penjat una pancarta que deia presos polítics i exiliats, mentre permet que un rei fugi de l'Estat i se'n vagi a un país autoritari, sense donar comptes de res a ningú. Aquesta és la imatge que vol projectar l'Estat al món?

Què dirà el dia 17 al Suprem?
No li ho puc dir, però parlaré molt clar.

Farà algun anunci en relació amb les eleccions?
Parlaré molt clar el dia 17.

Decideix anar-hi justament per traslladar quina imatge?
Hi ha una imatge que cal traslladar al món, i és la d'un president escollit democràticament que afronta una inhabilitació per defensar la llibertat d'expressió, mentre que l'anterior cap d'estat d'aquell país roman fugit amb una presumpta corrupció colossal i sembla que aquí no passi res. Això és molt important posar-ho de manifest.

Vostè hi va el dia 17, enmig del debat de política general. Hem d'estar amatents a algun anunci el dia 16?

El dia 16 vull explicar l'obra de govern. He de rendir comptes, els debats de política general són justament per a això. Vull

POLÍTICA L'OPINIÓ DEL PRESIDENT

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

Quim Torra President de la Generalitat de Catalunya

Ve de la plana anterior

No, a mi se m'ha retret molt que si soc un president retòric, un president simbòlic... Jo penso que no, que de cap de les maneres. Justament he intentat defugir sempre simbolismes i retòriques, i en aquest cas especialment.

Però si l'inhabiliten, vostè es plantejarà si deixa de fer de president i es dedica a una altra cosa o continuarà fent de president d'alguna manera?

A mi els simbolismes no m'agraden, jo penso que si això s'arribés a produir, amb un Parlament que no pot publicar allò que aprova i un president de la Generalitat que és inhabilitat, aquest país necessita una reflexió molt profunda de fins on estem arribant.

Vol dir que després sí que farà de president simbòlic?

No, en qualsevol cas jo sempre seré president, com ho és el president Mas o el president Montilla, això és així. Jo he sigut president de la Generalitat i insisteixo que m'agrada defugir simbolismes estèrils.

Si hi ha un període sense president d'uns mesos, en la lluita contra la pandèmia, no és perjudicial que no n'hi hagi?

Hi ha un equip magnífic, i per això jo també reforço l'executiu, perquè hi hagi un gran equip. El president representa un equip de moltes persones treballant, però l'important és l'equip, és la voluntat de sumar, i si això arribés a passar, no tingui cap mena de dubte que no només el vicepresident, sinó qualsevol conseller, qualsevol persona amb la qual jo durant aquests mesos he pogut tractar, sap que si puc ajudar de qualsevol manera estaré a la seva disposició.

Què passa amb la taula de diàleg? Hem sentit el president espanyol, Pedro Sánchez, després d'haver-se reunit amb ERC, que volia posar data i ordre del dia a la mesa. I a vostè li va trucar aquesta mateixa setmana. En aquell quart d'hora de conversa, què es van dir?

Vam parlar de la taula de diàleg i li vaig recordar que jo els dies 17 i 23 tinc judicis. Li vaig dir que defensar la llibertat d'expressió té algunes conseqüències i hi vaig afegir: "Bé, té algunes conseqüències per a alguns."

I el president Sánchez li replica? O assenteix?

En aquest cas no va dir res, però respecte a la taula del diàleg, jo li vaig dir: "Escolti'm, per mi, si

El president de la Generalitat, Quim Torra, va enregistrar ahir el missatge institucional de la Diada ■ J. LOSADA

Respecte a la taula del diàleg, jo vaig dir a Sánchez: "Per mi, si vol, quedem demà"

vol, quedem demà aquí, a Barcelona." Nosaltres ja estem asseguts a la taula del diàleg, però hi som amb un ordre del dia molt concret, i aquest ordre del dia diu que es parlarà de l'exercici del dret d'autodeterminació del poble de Catalunya –això vol dir, un referèndum, data i condicions–, i de la fi de la repressió i la llei d'amnistia. Si en un ordre del dia apareixen aquests dos punts i el govern espanyol n'hi vol afegir d'altres sobre el conflicte polític a Catalunya, per nosaltres, cap problema.

S'afegiran més punts a l'ordre del dia?

Nosaltres plantegem aquests dos punts, els que tot l'independentisme reclama. No sé, el govern espanyol, quins vol plantejar. No té cap sentit reunir-se en

La confrontació i la desobediència són les línies que ha de seguir l'independentisme

una taula que vol abordar el conflicte polític sense abordar els problemes del conflicte polític. Si realment volem tractar del conflicte polític, això passa per l'exercici del dret a l'autodeterminació i l'amnistia. Però ho volem en un paper, perquè aquesta taula del diàleg apareix i desapareix i torna a aparèixer i torna a desaparèixer en funció de no sé quines voluntats polítiques, de no sé de quins *tempos* i de ves a saber quins interessos. A partir d'ara, sap què?, ho tindrem tot apuntat.

Li enviaran en els propers dies aquest ordre del dia?

Sí. Demà [per avui] és festa, o sigui que suposo que entrarem dilluns o dimarts en aquest tema i sabrem quins són els punts que el govern espanyol vol tractar,

No vam pactar la remodelació del govern amb el president Puigdemont

perquè els nostres ja els té clars.

Proposaran una data?

La data per mi és accessòria. Quan vulguin, així que acceptin tractar aquests dos punts en un ordre del dia, la data surt automàtica. I jo no hi he de ser present, ni el senyor Sánchez: aquesta és una reunió que tindrà l'equip negociador.

Han passat set mesos des de l'última trobada. No seria per tornar-hi a anar?

No, és bo que es parli també en un altre nivell, que es pugui entrar més a fons sobre aquestes qüestions. La reunió s'ha de fer a Barcelona, que és com vam quedar. Em sembla correcte que es faci així.

Podria ser que posin la data i

que vostè estigui inhabilitat. També podria passar, sí. O vagi a saber, potser resulta que tampoc no puc anar a Madrid el dia 17 perquè han tancat Madrid. La situació epidemiològica a Madrid és gravíssima.

Hem sentit aquesta setmana el president Puigdemont dient que amb un Estat opressor no s'ha de transaccionar, sinó que se l'ha de derrotar. Això sona a liquidació de la taula del diàleg?

No, jo crec que sona a ser molt conscient del que significa l'exili, que ha viscut en pròpia pell. A aquest comentari vaig fer una piulada dient "endavant, president". Ho comparteixo.

Vostè diu que té la data de les eleccions molt clara, però no la diu. L'ha pactada amb el president Puigdemont?

Amb el president Puigdemont parlem gairebé cada dia, molt sovint. Jo li consulto molts temes. Ell sap que la data de les eleccions és una prerrogativa que correspon al president de la Generalitat i ho respecta.

Van pactar la remodelació del govern amb Puigdemont? En aquelles imatges que vam veure de tots dos a Cotlliure, parlaven d'això?

No, vam parlar de molts altres temes, però insisteixo, el president Puigdemont sobre aquesta qüestió va dir que endavant, tu ets el president de la Generalitat i si tu creus que s'ha de fer una remodelació de govern, endavant. Si cal fer una remodelació de govern em correspon a mi prendre la decisió.

Fa molts pocs dies ha sortit publicat el llibret que han escrit Oriol Junqueras i Marta Rovira, en què parlen de l'estratègia independentista. Ells proposen ser més, i la unilateralitat, i el diàleg fracassa. Vostès donen per acabat el diàleg i ja estan per la unilateralitat? Aquesta és una de les diferències que els separen?

Nosaltres estem per la confrontació intel·ligent, democràtica, estem per no acceptar que la dignitat de les nostres institucions es vegi menystinguda i trepitjada. Quan aquest país eixampla la base independentista és quan s'ha enfrontat. El Primer d'Octubre és un acte de desobediència massiu que fan dos milions llargs de catalans i que és el moment en què més eixamplarem. No quan anem deixant passar el temps o negociem pressupostos o inversions. Això no ha eixamplat mai

Passa a la plana següent

POLÍTICA L'OPINIÓ DEL PRESIDENT

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

Quim Torra President de la Generalitat de Catalunya

Ve de la plana anterior

res. En canvi, quan hem estat capaços de seguir una línia recta, aleshores sí que hem eixamplat. La confrontació i la desobediència són les línies que ha de seguir l'independentisme, si entenem que estem en un procés d'independència.

Ha pogut llegir-lo?

No, no he pogut encara. N'he llegit extractes.

Diuen que en diverses eleccions hem de ser més del 50%. Hi està d'acord?

És difícil dir que no estàs d'acord a ser més gent. Perfecte. El que dic és que a cap escocès se li ha ocorregut pensar que si en un referèndum haguessin estat independents. Per què ens hem de posar uns llistons que no es posa cap altre país del món? Si hi ha una majoria en aquest país que vol la independència, doncs es defensa aquesta independència.

Algunes enquestes diuen que en les properes eleccions al Parlament l'independentisme podria superar el 50%. És un fet rellevant si hi ha un 51% de vot independentista? Ha de passar alguna cosa?

Per mi és un fet decisiu, molt rellevant. Pel missatge internacional que suposa, per tot el que portem de lluita i de combat. Aquest 51% no el podem malbaratar. Vam malbaratar la sentència dels presos polítics, no podem permetre'ns malbaratar ara un 51%.

Què s'ha de fer amb un 51% del vot independentista?

L'independentisme ha de ser molt conscient que això li dona una força imparable i l'ha de posar en pràctica. L'Assemblea

Nacional Catalana, per exemple, proposa aixecar la DUI [declaració unilateral d'independència]. Si jo puc ajudar a trobar aquest consens, doncs endavant. Ens hem de posar d'acord per fer valdre el 51%. Per això demano que en els programes electorals, l'independentisme almenys posi alguns punts que relliguin tot el moviment, i des d'aquesta pluralitat tot l'independentisme sàpiga què passarà l'endemà de les eleccions.

Amb un 51% es podria aixecar la DUI?

Amb un 51% aquest país no té límits.

Demano que l'independentisme posi als programes punts que relliguin tot el moviment

En clau de República, ni amb un president independentista ni amb una majoria independentista, en aquesta legislatura no s'ha pogut avançar gens, o s'ha avançat molt poc.

Sí, és una decepció. Per a qualsevol independentista és una decepció fins que no arribem a la independència. Fins que no siuguem independents estarem vivint una etapa de decepció i esperança, perquè per una banda no hi hem arribat però per l'altra treballem per arribar-hi. A mi em sap greu especialment quan penso en la sentència del procés, que no vam ser capaços de trobar una resposta tots plegats a l'altura d'una sentència històrica.

Una resposta era confrontació?

Jo vaig anar al Parlament i vaig demanar organitzar un altre referèndum. Vaig suggerir a la cambra referèndum o referèndum, i no vaig tenir gaire suport.

Dilluns comença el curs escolar. Estem preparats?

Hem vist el que ha passat a Berlín, a França, a països molt preparats, un cop han iniciat el curs. Li puc assegurar que en aquests últims mesos Salut i Educació han treballat al màxim per complir totes les mesures de seguretat, per fer tota una política de cribratges que no estava prevista i que hem introduït mig milió de tests en dos

Amb un 51% [de vot independentista] aquest país no té límits

mesos; això vol dir que en farem milions durant tot l'any; que optimitzem, d'alguna manera, el control epidemiològic de la població a través de les escoles, una idea excel·lent del doctor Argimon. Els pares poden estar tranquils, els alumnes poden estar tranquils. Necessitem obrir les escoles. Tenim plena confiança en els nostres mestres. Podem encarar aquest curs amb serenitat, sabent que passaran coses i que estarem preparats per als contagis que hi pugui haver. Ara bé, amb un forat negre que el govern espanyol no ha estat capaç de resoldre i que em sembla vergonyós. Ara resulta que, en la majoria dels casos, qui haurà de fer la

quarantena no seran els pares dels infants amb una PCR positiva, sinó tota la classe, i això afectarà moltes famílies que no estan protegides per baixes laborals o subsidis. Com s'ho faran? S'hauran de quedar a casa, i aleshores les empreses què diran? Alertem d'això des de l'abril: sisplau, reguleu aquests subsidis. Nosaltres no ho podem fer. En la trucada telefònica que vaig tenir amb Sánchez li vaig insistir: si no ho voleu fer, traspasseu-nos les competències i ja ho farem nosaltres. En aquest tema, que el govern més progressista de la història, del PSOE, Podem i els comuns, no reguli el subsidi per a les famí-

La Caixa hauria d'haver comentat l'operació amb el president de la Generalitat

lies ho trobo inconcebible, indignant.

Quan vostè ho diu a Sánchez en aquella trucada, què li respon?

Que hi ha baixes laborals per un costat i un programa de flexibilització laboral. Però no és el mateix, tampoc per a les empreses.

No serà un inici de curs normal. Hem sentit els sindicats molt durs amb el conseller Josep Bargalló. Vostè mateix va agafar la iniciativa i es va reunir amb les direccions. Ho ha fet bé el conseller Bargalló?

Va ser una reunió molt interessant. I tots els consellers ho fan bé, per això estan en el Consell Executiu.

Sobre la possible fusió entre CaixaBank i Bankia, hem sentit opinions crítiques del president de la Cambra de Barcelona. Quina opinió en té, vostè?

Estem preocupats pel que suposa de possibles pèrdues de llocs de treball, de descapitalització del sistema català de caixes i bancs. Tot això ho volem tenir en compte. Estem parlant amb La Caixa per saber quin és aquest abast.

Quan diu que n'estan parlant, vol dir que a vostès els van avisar abans?

A mi no em van avisar abans, però sí que ara estem demanant una sèrie d'explicacions i de detalls.

El fet que no l'avisin abans és un símptoma que les relacions no són com haurien de ser?

No sé si és símptoma d'alguna cosa.

Com interpreta que no li diguessin res abans?

No ho sé, això ho hauria de preguntar a La Caixa. Jo en qualsevol cas penso que una entitat d'aquesta importància, abans de fer una operació com aquesta, hauria d'haver-la comentat al president de la Generalitat. Em preocupen les conseqüències per a la gent que està treballant, per al sistema bancari català. Estem molt amatents a com evolucionen els detalls i quina és la participació de l'Estat espanyol en la fusió resultant. Només faltaria ara que l'Estat es quedés amb el pastís més gran d'aquesta fusió.

Quan parla amb ells, els demana que tornin la seu social a Catalunya?

Sempre els ho demanem.

I no hi ha resposta, o...

De fet, no la hi han tornat. ■

CADA DIUMENGE DESDE 1853
tordera.cat

Generalitat de Catalunya
CSAM
Diputació Barcelona
Tordera

Mercat de Tordera

LA DIADA ONZE 11 DE SETEMBRE

VOLVIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

Onze diades històriques

▣ Les següents planes recorden les diades anteriors i com s'han convertit en jornades de reivindicació massiva ▣ Onze protagonistes relaten com es van gestar i com veuen el futur

C. Sabaté
BARCELONA

El Punt Avui us ofereix en l'edició d'avui un repàs de les últimes diades, des del 2010: com es van gestar, què havia passat aquell any en l'independentisme i en quin aspecte del sobiranisme es va centrar la Diada Nacional d'aquell any. Deu diades que han dut el moviment sobiranista a ser multitudinari, que han impressionat el món per la seva organització, el seu seny i la persistència en la reivindicació massiva. Les diades han posat de manifest l'esforç preparatori i imaginatiu de les entitats i el suport incondicional que la gent hi ha anat atorgant perquè l'Estat i el món l'anhel d'independència pacífica.

La xifra

10

diades han reivindicat ja en aquest segle i de manera massiva al carrer la independència.

El recull de les últimes diades comença amb la del 2010, que precisament encara no va ser tan multitudinària, però que ja havia viscut la primera gran manifestació contra l'Estat arran de la sentència del Tribunal Constitucional que retallava l'Estatut. N'hi ha hagut algunes amb un gran contingut polític i d'altres de molt imaginatives, però que no van perdre el to festiu fins que l'empresonament dels lí-

Una de les últimes manifestacions per la llibertat dels presos, del mes de juny, quan el Tribunal Suprem va anul·lar el tercer grau de què gaudien ■ EFE

ders de l'1-O va fer que se centressin a recordar la repressió de què som objecte. Fins a la d'aquest any, marcada pel distanciament social obligat.

Onze personatges de la vida política i social que han participat activament en la seva organització o que han estat protagonistes de la situació de Catalunya aquests anys exposen, en diversos articles, la seva opinió de com van gestar-se les diades i de com podria o hauria d'evolucionar l'independentisme. Articles per a una diada que, a causa del coronavirus, ens obliga a deixar només testimoni de la repressió i el desig de sobirania, però que alhora ens hauria de servir per fer una reflexió de cap a on hauria d'anar l'independentisme. El Punt Avui contribueix, doncs, a la reflexió de la diada d'aquest any, amb les posicions de José Montilla, Artur Mas, Carme Forcadell, Josep Maria Vila d'Abadal, Joana Ortega, Raül Romeva, Jordi Sánchez, Carles Puigdemont, Marcel Mauri, Jordi Cuixart i Elisenda Paluzie. ■

Universitat de Girona
Fundació UdG: Innovació i Formació

Propers inicis | Curs 2020-2021 | Màsters i postgraus

Modalitat semipresencial, on line o per videoconferència

<p>Diploma de Postgrau en Intel·ligència Emocional Inici: 18/09/2020 Semipresencial (Presencial a partir de març 2021)</p>	<p>Màster en Direcció Avançada de Plantes Industrials Inici: 13/10/2020 85% videoconferència, 15% presencial</p>	<p>Diploma de Postgrau en Migració i Salut Inici: 23/10/2020 Per videoconferència</p>
<p>Curs de Postgrau en Urbanisme i Territori Inici: 23/09/2020 Per videoconferència</p>	<p>Màster en Bioconstrucció Aplicada y Ecoarquitectura Inici: 14/10/2020 Semipresencial (Algunes classes presencials a partir de 2021)</p>	<p>Curso de Postgrado en Intervención Sistémica Breve en Violencias Familiares Inici: 23/10/2020 Per videoconferència</p>
<p>Màster en Diversitat Religiosa: Pensament, Realitat i Governança Inici: 30/09/2020 Per videoconferència</p>	<p>Màster en Eines Visuals al Servei de la Ciutadania Inici: 14/10/2020 Per videoconferència</p>	<p>Diploma de Postgrado en Intervención Breve y Estratégica Inici: 24/10/2020 Semipresencial (Presencial a partir de gener 2021)</p>
<p>Diploma de Postgrau en Direcció Estratègica de Museus i Centres Patrimonials Inici: 05/10/2020 Per videoconferència</p>	<p>Màster en Primatologia Inici: 15/10/2020 Per videoconferència (Pràctiques presencials)</p>	<p>Màster en Industrial Internet of Things Inici: 26/10/2020 Semipresencial (Amb alguna classe pràctica presencial)</p>
<p>Curs de Postgrau en Especialista en Dret del Treball i de la Seguretat Social: un Dret en Evolució Aplicable a les Noves Formes de Treball i Realitats Socials Inici: 05/10/2020 Per videoconferència</p>	<p>Diploma de Postgrau en Resolució de Conflictes i Mediació Familiar Sistèmica Inici: 16/10/2020 Semipresencial (5 caps de setmana presencials)</p>	<p>Màster Profesional en SIG. Especialización en Geoinformática y Programación SIG o Especialización en Análisis Geoespacial Inici: 02/11/2020 On line</p>
<p>Diploma de Postgrau en Intervenció en Pèrdua, Dol i Crisi Inici: 09/10/2020 Semipresencial (Presencial a partir de març 2021)</p>	<p>Diploma de Postgrau en Resolució de Conflictes Públics i Mediació Comunitària Inici: 16/10/2020 Semipresencial (7 caps de setmana presencials)</p>	<p>Curs de Postgrau Oficial AMI d'Assistent Montessori (6-12 anys) Inici: 06/11/2020 Per videoconferència</p>
<p>Curs de Postgrau en Transformació Educativa: Coaching Docent i Metodologies amb Enfocament Globalitzat Inici: 13/10/2020 Per videoconferència</p>	<p>Màster en Psicoteràpia Psicoanalítica Inici: 17/10/2020 Semipresencial</p>	<p>Curs de Postgrau en Màrqueting, Comunicació Digital i Xarxes Socials Inici: 13/11/2020 Per videoconferència</p>
	<p>Curso de Postgrado en Nuevos Modelos de Negocio, Gestión del Emprendimiento y Proyectos Startup Inici: 20/10/2020 Per videoconferència</p>	

MATRÍCULA
OBERTA

www.fundacioudg.org

Contacta amb nosaltres!

972 210 299

info.fundacioif@udg.edu

ET PREPAREM PER A

LA CURSA

DE LA TEVA VIDA

LA DIADA ONZE 11 DE SETEMBRE

#CATALUNYALLIBERTAT

2010 'Som una nació, nosaltres decidim'

El 10 de juliol més d'un milió de persones van omplir el centre de Barcelona contra la retallada de l'Estatut, una demostració de força sense precedents que va empètir els actes de la Diada

Acte institucional de la Diada del 2010 al parc de la Ciutadella, amb els expresidents Pasqual Maragall i Jordi Pujol i el president Montilla ■ QUIM PUIG

T. Dalmau
BARCELONA

La politització de la justícia ve de lluny. Deu anys enrere, el 2010, el Tribunal Constitucional ja s'havia convertit en el braç judicial de la política. Els partits majoritaris, el PP i el PSOE, es repartien els seus membres i la màquina pretesament independent de l'interpretar suprem de la Constitució mal funcionava seguint els estirabots polítics. Quatre anys va necessitar per pronunciar-se sobre el nou estatut impulsat pel tripartit (el PSC, ERC i IC-EUiA), un text que, sense

fer cap trencadissa, només intentava encaixar les aspiracions d'una part important de la societat catalana amb una lectura més oberta del text constitucional del 1978. El nou estatut era vigent des del 2006, després d'haver estat retallat pel "ribot" d'Alfonso Guerra a la comissió constitucional del Congrés i ser aprovat per les Corts espanyoles, pel Parlament i pel poble català en un referèndum en el qual la meitat de les persones amb dret a vot es van quedar a casa. En aquella consulta, la decisió d'ERC de demanar el "no" va esquarterar el primer tripartit

per la decisió de Maragall de fer fora els consellers republicans.

L'Estatut retallat continuaria pel pedregar amb la recollida de signatures i la presentació d'un recurs d'inconstitucionalitat per part del PP i altres recursos del defensor del poble, Enrique Múgica, i d'Aragó, La Rioja, Múrcia, les illes Balears i la Comunitat Valenciana. Van passar quatre anys fins que el 2010 el TC va declarar inconstitucionals 14 articles, entre altres la condició del català com a llengua preferent a l'administració i als mitjans públics.

La reacció no es va fer

esperar i el 10 de juliol 1.100.000 persones, segons la Guàrdia Urbana, van col·lapsar el centre de Barcelona en una manifestació organitzada per Òmnium Cultural amb el lema *Som una nació. Nosaltres decidim*. El PSC va pressionar fins a l'últim moment per canviar-lo, però a l'hora de la veritat tant el president Montilla com l'expresident Maragall van posar a la capçalera al costat de l'expresident Pujol. Aquesta manifestació, considerada com el punt d'arrencada del *procés*, seria l'acte més multitudinari celebrat fins aquell moment a la

història de Catalunya. Res a veure amb els de la Diada d'aquell any –15.000 persones a l'acte de la Ciutadella i entre 9.000, segons la Guàrdia Urbana, i 30.000, segons els organitzadors, a la marxa independentista de Barcelona–. Caldria esperar fins al 2012 per a l'esclat de les grans manifestacions de l'11 de Setembre. L'única polèmica la va provocar el president Montilla quan, en el seu discurs de la Diada, va alertar contra "la pulsio separadora". Eren a tocar les eleccions del 28-N, la derrota del PSC i l'arribada d'Artur Mas a la presidència de la Generalitat. ■

CRONOLOGIA

28 de juny. El Tribunal Constitucional fa públic el veredict contra l'Estatut de Catalunya. El text íntegre de la sentència es coneixerà el 9 de juliol.

5 de juliol. Els ajuntaments del Port de la Selva i Vilafranca del Penedès inicien una campanya per declarar-se "moralment exclosos de la Constitució Espanyola".

10 de juliol. El centre de Barcelona queda col·lapsat per una manifestació de més d'un milió de persones.

5 de setembre. Alcaldes i regidors sobiranistes signen al monestir de Sant Pere de Rodes un manifest per promoure, des del municipalisme, un referèndum sobre l'autodeterminació.

4 d'octubre. El president Montilla signa el decret de dissolució del Parlament i convoca eleccions.

28 de novembre. Victòria de CiU als comicis.

16 de desembre. Constitució del nou Parlament.

23 de desembre. Artur Mas, investit 129è president de la Generalitat.

EL PROTAGONISTA

José Montilla

Milita al PSC des del 1978, on va ser secretari d'organització i primer secretari. Ha estat batlle de Cornellà, president de la Diputació de Barcelona, diputat, ministre d'Indústria, parlamentari, president de la Generalitat (2006-2010) i senador. L'any 2010 va haver d'afrontar l'adversa sentència del TC contra l'Estatut.

OPINIÓ JOSÉ MONTILLA

Fem balanç del procés?

La celebració de la Diada Nacional és un bon moment, a parer meu, per reflexionar sobre això que col·loquialment coneixem com "el procés" o, més concretament, el camí cap a la independència de Catalunya. És coneguda la meva opinió contrària, com és igualment coneguda la meva actitud de respecte cap als que en són favorables.

Després de vuit anys de "procés institucionalitzat", durant els quals el govern del país ha centrat els seus esforços a assolir la secessió, quins són els resultats? Hem millorat el nostre autogovern? Hem resolt els pro-

blemes relacionats amb finançament, delimitació competencial, infraestructures, reconeixement institucional...? Disposem de noves aliances a Catalunya, a Espanya o a Europa, per assolir aquests objectius?

Crec que no. El balanç del procés és clarament negatiu, més enllà de l'autoestima i l'entusiasme que s'hagi pogut generar en sectors importants de la societat catalana. Dirigents polítics condemnats. Altres que han marxat a l'estranger. Una societat creixentment dividida, sotmesa a una tensió antipàtica que en aquests moments genera un enorme cansament. Però

dua de tremp i lideratge econòmic...

No és el moment de canviar d'estratègia? Som molts els que estem compromesos amb una millora de l'autogovern, que necessita canvis profunds del nostre ordenament jurídic. Canvis que només poden arribar amb un altre procés: el d'una negociació política sobre les reformes en l'arquitectura territorial que Catalunya –i Espanya– necessiten.

Aquest canvi d'estratègia, que hauria de liderar el govern, era necessari abans de la pandèmia. Però ara, enmig de la gravíssima crisi de salut pública i de les seves greus seqüeles, és ja inajornable. Res és avui més prioritari.

No demano que ningú renunciï a les seves ambicions, al seu projecte polític... Però ara, la

causa més patriòtica no és altra que ajudar a superar el cataclisme generat per la Covid. Tenim el nostre teixit productiu molt, molt afectat. El patiment social, especialment entre els sectors més febles de la nostra societat, és molt gran. Ens hem de centrar en les tasques sanitàries i, també, en les de la recuperació econòmica, ajudant els que han perdut la feina o el negoci, aprofitant per dibuixar millor el futur de la nostra economia, gestionant amb eficàcia els ajuts financers que ens proporcionarà la Unió Europea, encertant en la definició dels estímuls econòmics... Per fer això, cal un govern que governi. I crec que és una evidència que no ho pot fer un govern presoner de les querelles internes i subordinat al dictat de persones que no formen part del mateix govern.

LA DIADA **ONZE 11 DE SETEMBRE**

2011 Clam per la immersió

La defensa del català a l'escola davant la croada castellanitzadora de la justícia espanyola centra la reivindicació d'un Onze de Setembre d'"in crescendo"

Emili Bella
BARCELONA

Es van alineant els astres, es congria la tempesta perfecta. La Diada Nacional del 2011, la primera d'Artur Mas com a president de la Generalitat, és la prèvia a la del gran esclat independentista després de dos anys covant el malestar de la sentència contra l'Estatut. Però no va ser només per la sentència. Ara fa nou anys es continuaven acumulant greuges que mereixien sortir al carrer a manifestar-se i, de fet, la protesta va ser més multitudinària que altres anys. El 2011 va ser l'any de l'*in crescendo*.

La profunda crisi econòmica i les consegüents retallades eren un factor de desassossec, juntament amb l'endèmic maltractament fiscal de l'Estat contra Catalunya. S'hi afegia una reforma express de la Constitució, pactada entre el PSOE i el PP, sense referèndum ni els consensos del 1978, que laminava l'autogovern. Però la indignació brollava especialment de la temptació recentralitzadora, manifestada també en forma

El president Mas, al fons, mentre Màrius Serra pronunciava 'Català a l'atac!' ■ QUIM PUIG

d'ofensiva espanyolista contra la immersió lingüística. El Tribunal Superior de Justícia de Catalunya dictava que el castellà havia de ser llengua vehicular a l'escola, d'acord amb la sentència del Tri-

bunal Constitucional contra l'Estatut. Eren temps de José Luis Rodríguez Zapatero; faltava un any perquè l'infaust ministre Wert pronunciés allò d'"espanyolitzar els alumnes catalans", però ja es

començava a tocar os: llengua i escola.

En aquest context, la defensa de la immersió esdevenia el clam de l'Onze de Setembre i es condensava en el palíndrom pronunciat per l'escriptor Mà-

rius Serra en l'acte institucional del parc de la Ciutadella: "Català a l'atac!"

Amb la remor de fons dels crits d'independència, ERC s'oferia al govern de CiU perquè "no depenguí del PP", deia Joan Puigcercós, que al cap d'una setmana cediria la presidència del partit a Oriol Junqueras.

El 2011, el primer any posttripartits, va ser sobretot electoral. CiU era per primer cop la força més votada en les municipals del maig, en què els socialistes van perdre Barcelona davant de Xavier Trias i Girona davant del futur president de la Generalitat Carles Puigdemont. I al novembre hi hauria comicis a l'Estat, el 20-N, que guanyaria Mariano Rajoy, a qui Mas plantejaria el pacte fiscal. "Que se'n desenganyi. No ens pagaran pas la independència", escrivia per la Diada Manuel Cuyàs, que hi afegia: "S'ha de pensar que en aquest país amb més Hamlets que a Dinamarca, els adeus són llargs i sempre provisionals. L'«Adeu, Espanya» de Maragall que ara hem recuperat té cent anys." ■

CRONOLOGIA

22 de maig. Eleccions municipals. Xavier Trias esdevé alcalde de Barcelona i Carles Puigdemont, de Girona.

8 de juliol. CiU i el PP tanquen un acord pel pressupost.

2 de setembre. El PSOE i el PP consumen un cop a l'autogovern amb l'aprovació express de la reforma de l'article 135 de la Constitució per introduir el principi d'estabilitat financera per limitar el dèficit.

2 de setembre. El TSJC dona dos mesos a la Generalitat per adaptar-se a la sentència del Tribunal Constitucional contra l'Estatut i fer del castellà llengua vehicular a l'escola. El dia 15 suspèn l'últimàtum.

11 de setembre. Diada.

17 de setembre. Oriol Junqueras i Marta Rovira substitueixen Joan Puigcercós i Joan Ridaó en la presidència i la secretaria general d'ERC, respectivament.

20 de novembre. Eleccions espanyoles. Guanya Mariano Rajoy davant d'Alfredo Pérez Rubalcaba.

EL PROTAGONISTA

Artur Mas

S'estrenava. El 2011, Artur Mas vivia la seva primera Diada com a primera institució del país. Encara no havia pujat al carro de la independència, però, en el seu discurs institucional, ja advertia: "la visió uniformista i exocent d'Espanya afecta negativament tots els catalans, i això enforteix el catalanisme".

OPINIÓ ARTUR MAS

Hi som a temps?

Passats deu anys de mobilitzacions massives i exemplars, celebrades dues consultes de tipus referendari -9-N i 1-O- i obtingudes dues majories absolutes sobiranistes en el Parlament fruit de les eleccions de setembre de 2015 i desembre de 2017, la realitat és que Catalunya segueix formant part de l'Estat espanyol. Mai com fins ara Catalunya havia estat tan a prop de la independència; tanmateix, hi ha una sensació generalitzada que som encara molt lluny d'aconseguir-la. Per què?

Al meu entendre, tres són els motius que expliquen la situació actual: la manca de majories

prou inapel·lables; la manca d'aliats externs prou sòlids, i la manca d'unitat interna i, per tant, d'estratègia conjunta. Evidentment hi ha una quarta raó, no pas menor, que és la contundent determinació de l'Estat espanyol per preservar la seva unitat interna, al preu que sigui, utilitzant tots els mètodes al seu abast, i menystenint si cal els drets fonamentals, els valors democràtics i la mateixa legalitat. Aquesta manera de fer sempre havia estat així, i ara hem constatat de nou que segueix essent igual, encara que faci quaranta-cinc anys de la mort de Franco i gairebé trenta-cinc de la pertinença d'Espanya al club euro-

peu.

Si els sobiranistes volem assolir, algun dia, l'èxit de la llibertat, ens hem de concentrar, però, a superar les nostres debilitats, esmenar els nostres errors i enfortir els nostres actius. Que la meitat de la població catalana aposti per la independència re-

Hi ha uns mínims per tenir opcions de victòria. El més elemental és la unitat

presenta un èxit sense precedents; que Catalunya hagi passat a ser un subjecte polític conegut a bona part del món suposa un èxit sense precedents; i que milions de persones, de manera pacífica, es mobilitzin durant anys per un objectiu polític com l'exercici del dret a l'autodeterminació també constitueix un

èxit sense precedents. De nosaltres i només de nosaltres depèn donar dimensió històrica a aquests èxits i estar a l'altura del repte transcendent que tenim entre mans.

Hi ha uns mínims imprescindibles per tenir opcions de victòria. El més elemental de tots és el de la unitat. Si cadascú tira pel dret i va pel seu compte, com passa ara, ningú no ens prendrà seriosament. Un vaixell que navega sense rumb, sense full de ruta i amb comandaments que donen directrius oposades acaba anant a la deriva, i difícilment arribarà al port desitjat. Vull fer notar que així com la repressió i la persecució que patim són només atribuïbles als nostres adversaris, les nostres mancances internes no tenen altres responsables que nosaltres mateixos.

L'únic consol és que encara hi som a temps.

LA DIADA ONZE 11 DE SETEMBRE

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

2012 'Catalunya: nou estat d'Europa'

La crisi i la reforma laboral provoquen protestes arreu. Catalunya reivindica un nou pacte fiscal i el carrer clama per la independència, amb eleccions el 25-N

Un grup de nens, amb la mateixa samarreta i el disseny de llibertat, a la Diada del 2012 a Barcelona ■ ALBERT SALAMÉ

M.P.
BARCELONA

Més d'un milió i mig de persones van prendre l'Onze de Setembre del 2012 els carrers de Barcelona en una manifestació històrica per demanar la independència de Catalunya. Va ser una marxa pacífica, intergeneracional i molt familiar. L'Assemblea Nacional Catalana (ANC), que va celebrar la seva constitució oficial el 10 de març amb 4.000 persones adherides, al Palau Sant Jordi de Bar-

celona, demanava al govern que mogués peça i emprengués el camí cap a l'estat propi. "En sortirem enfortits com a poble", va vaticinar la presidenta de l'ANC, Carme Forcadell.

L'endemà de la Diada, el president català, Artur Mas (CiU), va assumir la independència com a objectiu del govern. Ho feia per primer cop de manera declarada, amb tota la solemnitat de les grans ocasions: des de la galeria gòtica del Palau de la Generalitat i amb les banderes europea i catalana a

tret de càmera. Mas va assegurar que treballarà perquè Catalunya tingui "estructures d'estat". No es va comprometre amb cap calendari, ni va concretar si en l'agenda hi fixaria un referèndum com reclamava ERC. El president Mas, animat, va avançar les eleccions, però el 25 de novembre els catalans no li van donar la majoria que vol (obté 50 diputats, dotze menys que el 2010). Amb tot, el 19 de desembre Mas va acordar amb el líder d'ERC, Oriol Junqueras, un full de

ruta cap a l'estat propi i fer una consulta el 2014.

L'any 2012 va començar amb un estira-i-arrotonsa del govern de CiU amb el grup del PP, encapçalat per Alicia Sánchez-Camacho, per tirar endavant els pressupostos de la Generalitat, tema assolit al febrer amb l'abstenció dels populars. La crisi econòmica i les retallades que va ordenar el ministre Montoro, al ritme d'Europa, per assolir el dèficit zero el 2020, va provocar que els empresaris i els sindicats reclamessin per a

Catalunya un pacte fiscal. La reforma laboral, que permet els acomiadaments més senzills i barats, va escalfar els carrers. "El 2012 serà dolent i es continuaran destruint llocs de treball", va confessar el president del govern espanyol, Mariano Rajoy (PP), al febrer. A l'abril, la cacera d'elefants de Joan Carles I a Botswana desencadena la crisi més greu de la monarquia espanyola. I l'any es va acabar amb indignació pels atacs a la llengua catalana del ministre Wert. ■

CRONOLOGIA

25 de gener. La companyia Spanair, la gran aposta de les institucions i els empresaris catalans per impulsar l'aeroport del Prat, deixa de volar per falta de viabilitat.

31 de gener. La patronal, entitats civiques com Òmnium i l'Ateneu Barcelonès, i els sindicats CCOO i la UGT fan un acte per reclamar un nou pacte fiscal en què Catalunya recapti tots els impostos i es limiti la solidaritat amb la resta de l'Estat.

6 de febrer. Antoni Tàpies, l'artista català amb més reconeixement internacional, es mor a 88 anys.

10 de març. Es constitueix l'Assemblea Nacional Catalana (ACN)

29 de juliol. La Devesa de Girona acull la gran Festa per la Llibertat, vint anys després de la gran concentració contra la detenció d'independentistes catalans.

25 de novembre. El president Mas avança les eleccions, perd 12 diputats.

19 de desembre. Mas i Junqueras acorden un full de ruta i una consulta el 2014.

EL PROTAGONISTA

Carme Forcadell

Carme Forcadell Lluís (Xerta, 1955) va ser presidenta de l'Assemblea Nacional Catalana (ANC) d'abril del 2012 a maig del 2015. Va ser presidenta del Parlament entre el 2015 i el 2018. L'any 2012 va ser una de les grans protagonistes de la primera gran diada massiva amb un discurs clau al final de l'acte.

OPINIÓ CARME FORCADELL

Diada incompleta, objectius intactes

L'Onze de Setembre sempre és un dia especial, la Diada Nacional de Catalunya. Una jornada de reivindicació col·lectiva, de defensa dels drets i les llibertats del nostre país, que enguany tornarà a ser incompleta i, a més, marcada per la pandèmia. No serà plena perquè la repressió de l'Estat espanyol ens ha minvat les llibertats i ens ha coartat els drets més fonamentals. Per això avui penso en els companys tancats a la presó de Lledoners, en els exiliats i les exiliades, en tots els represaliats i les represaliades

per haver defensat la democràcia i el dret a l'autodeterminació de Catalunya.

Un dret que la majoria de catalans i catalanes hem reivindicat fermament i ho hem fet en moltes ocasions, però sobretot els Onzes de Setembre, quan hem demostrat ser un país mobilitzat any rere any, un país que no defalleix i que persisteix davant les injustícies i les persecucions de l'Estat espanyol. Avui no ens podem mobilitzar com voldríem, la situació de pandèmia no ens ho permet, però sé que l'esperit i les conviccions

que ens van portar a la manifestació de l'any 2012; que ens van unir mitjançant la Via Catalana el 2013, que ens van aplegar a la V del 2014 i que ens van fer omplir la Meridiana el 2015 segueixen intactes. Fins i tot m'atreveria a dir que reforçades.

I és per això, que en aquesta

Per tots aquells que no hi podran ser, com la Muriel, farem realitat la República Catalana

Diada incompleta, us vull recordar, com vaig dir en el meu primer discurs com a presidenta del Parlament de Catalunya fent referència a Abraham Lincoln, que "el compromís és el que transforma una promesa en realitat". Sé que no són moments fàcils i que encara hem de supe-

rar molts entrebancs, però amb la perseverança que ens caracteritza com a societat, l'esforç col·lectiu i la raó que ens acompanya farem de Catalunya un país independent. No en tinc cap dubte, si persistim guanyarem.

Per tots aquells que no hi podran ser, com l'estimada i enyoradíssima Muriel Casals, farem realitat la República Catalana. Una República plena d'oportunitats per deixar enrere una monarquia fosca i corrupta. Farem realitat un país igualitari i feminista per posar fi a la justícia arbitrària i patriarcal. Farem realitat un país verd i pròsper per superar un estat caduc al servei dels oligopolis. Però, sobretot, pels que hi som i pels que han de venir, farem realitat la promesa i el somni. Bona Diada, catalans i catalanes! Visca Catalunya Lliure!

LA DIADA ONZE 11 DE SETEMBRE

#CATALUNYALLIBERTAT

2013 'Via catalana cap a la independència'

Catalunya es dota dels mecanismes legals per organitzar un referèndum. Artur Mas convoca a finals d'any una consulta per al 9 de novembre del 2014

Marc Salgas
BARCELONA

Carme Forcadell instava els polítics catalans, durant el discurs de la Via Catalana del 2013, a no deixar passar el 2014 sense convocar una consulta per decidir el futur de Catalunya. Ho feia en qualitat de presidenta de l'Assemblea Nacional Catalana (ANC) i després que, just a les 17.14 hores, una llarguíssima cadena humana de 400 quilòmetres va alçar els braços a l'uníson entre les fronteres de la Catalunya del Nord i el País Valencià. Un nou èxit d'organització i de convocatòria en la quarta Diada massiva des del 2010.

Artur Mas, president de la Generalitat de Catalunya, havia entomat prèviament aquest repte, però entrats en l'últim quadrimestre de l'any encara no hi havia data ni pregunta. Aquell 2013 havia començat amb l'estrena d'una legislatura –Mas va ser investit el 24 de desembre de 2012– que havia d'abastir-se dels mecanismes legals per poder convocar un referèndum. El gener es posava fil a l'agulla amb l'aprovació al

La Via Catalana del 2013, a La Pedrera, a Barcelona ■ JOSEP LOSADA

Parlament de la *Declaració de sobirania i del dret a decidir*, que reconeixia que el poble català té "caràcter de subjecte polític i jurídic sobirà." El seguien la constitució del Consell Assessor per a la Transició Nacional i el Pacte Nacional pel Dret a Decidir.

A Madrid, Mariano Rajoy no només es mostrava completament enrocat, sinó que atiaava el conflicte amb Catalunya amb una llei d'educació impulsada

pel ministre Ignacio Wert que amenaçava la immersió lingüística i envaïa competències cedides. A Rajoy se li girava feina portes endins del PP després d'esclatar l'escàndol dels sobresous i de la comptabilitat opaca del seu partit.

I si l'anhel independentista es manifestava a Catalunya de forma totalment pacífica, un grupuscle de feixistes assaltava amb violència la delegació que la Generalitat té a Ma-

drid just quan s'hi celebren els actes de la Diada. El 2013 també va ser l'any del "relaxing cup of coffee con leche", amb el qual l'alcalde de Madrid, Ana Botella, va intentar defensar, sense èxit, la candidatura de la seva ciutat als Jocs Olímpics del 2020.

A Catalunya havia esclatat l'escàndol pel cas d'espionatge de Método 3, amb la presidenta del PP català, Alicia Sánchez Camacho, entre les protago-

nistes. I en l'àmbit internacional, l'església catòlica passava a tenir dos papes: un de titular, Jorge Mario Bergoglio, i un d'emèrit, Joseph Ratzinger, que havia dimitit.

L'any es va acabar finalment amb la convocatòria d'un referèndum per al 9 de novembre de 2014 que tindria una doble pregunta: "Vol que Catalunya sigui un Estat?" En cas afirmatiu: "Vol que sigui un Estat independent?" ■

CRONOLOGIA

23 de gener. El Parlament aprova la *Declaració de sobirania i del dret a decidir del poble de Catalunya*.

12 de febrer. Es crea el Consell Assessor per a la Transició Nacional, que assessora el govern sobre les millors vies jurídiques per a l'exercici del dret a l'autodeterminació.

27 de juny. Es constitueix el Pacte Nacional pel Dret a Decidir, integrat per 48 entitats de tot el país.

11 de setembre. Una quinzena de feixistes assalten la delegació del govern de la Generalitat a Madrid quan s'hi duen a terme els actes de celebració de la Diada.

27 de setembre. El Parlament avala que es traslladi al Congrés la negociació de les vies legals per fer la consulta.

15 d'octubre. El govern xifra en 9.375 milions d'euros el saldo d'impagaments de l'Estat amb Catalunya en un informe sobre deslleialtats.

12 de desembre. Artur Mas anuncia la data de la consulta: el 9 de novembre de 2014.

EL PROTAGONISTA

J.M. Vila d'Abadal

Fill d'una nissaga de polítics osonencs, Josep Maria Vila d'Abadal era alcalde de Vic (2007-15) aquell any 2013. També presidia l'Associació de Municipis per la Independència (2011-15) i havia estat diputat al Parlament (2010-12). Actualment presideix País Rural, una plataforma que defensa la Catalunya rural.

OPINIÓ JOSEP MARIA VILA D'ABADAL

La llavor està sembrada

L'any 2010, després de la sentència del Tribunal Constitucional sobre l'Estatut, molts ajuntaments ens vam sentir moralment exclosos de la Constitució i ens vam mobilitzar. Després d'unes primeres reunions vam decidir impulsar una associació d'ajuntaments que donés suport al dret a l'autodeterminació Eren els mesos en què es feien les consultes per la independència amb molt d'èxit a tot Catalunya i ens va semblar que des de les institucions, en aquests cas des dels ajuntaments, podíem pressionar per forçar el govern a fer un referèndum cap a la independència. L'Associació de Municipis per

la Independència (AMI) la vam constituir l'octubre del 2011 i vam ser molts més dels que esperàvem: més de vuit-cents ajuntaments d'arreu del país. Vaig tenir l'honor de ser escollit el primer president.

Recordo perfectament la il·lusió d'aquells moments, d'una cosa que començava, en què els ajuntaments, donant suport majoritàriament a les consultes, havíem ajudat a fer viable aquell moviment.

Més endavant, la Via Catalana va ser una gran demostració de força del poble, en què els ajuntaments també vam contribuir molt. Tinc molt present d'aquells dies la gran col·laboració que hi

havia entre l'AMI, l'ANC i Òmnium Cultural. Una complicitat que va donar un gran resultat i que va posar al davant del procés la societat civil que estirava i l'esperonava enfront de les dificultats de la política i la seva maquinària. Des d'Òmnium, l'ANC i també des de l'AMI, i en poden donar fer els deu o quinze alcal-

Trobo a faltar unitat d'acció entre l'AMI, l'ANC i Òmnium. Cal que treballin junts

des més propers a la meua gestió, sempre vam tenir molt clar que una prioritat era evitar la intrusió de les cúpules dels partits. Crec que ho vam aconseguir.

Un dels moments més emocionants que recordo és quan tots els alcaldes vam travessar la

plaça de Sant Jaume des de l'Ajuntament fins al Palau de la Generalitat per donar suport al president i al govern per la consulta del 9-N. Aquells van ser uns anys de construcció de tot un moviment que avui encara perdura, que s'ha acabat i que, malgrat les dificultats, continua amb força.

De cara al futur ara mateix trobo a faltar una unitat d'acció entre l'AMI, l'ANC i Òmnium, que no veig. És essencial que tots plegats treballin junts, que facin accions conjuntes, lluny de la pressió dels partits que són al govern, que els marquin el pas. Això és essencial i s'ha de recuperar.

Sempre he estat una persona positiva, crec que la llavor està sembrada i que el dia que la gent pugui votar en un referèndum estic segur que el seu vot serà àmpliament positiu.

LA DIADA ONZE 11 DE SETEMBRE

#CATALUNYALLIBERTAT

2014 'Ara és l'hora'

L'horitzó de la consulta del 9-N va protagonitzar la Diada, tot i que la intervenció del Tribunal Constitucional la va acabar convertint en un procés participatiu

Jordi Alemany
BARCELONA

La Diada del 300è aniversari dels fets de l'11 de setembre del 1714 es va convocar amb esperit de victòria per demostrar la voluntat d'un poble per decidir el seu futur mitjançant el vot. D'aquí ve el simbolisme de la V gegant que va acompanyar la campanya *Ara és l'hora*, convocada unitàriament per Òmnium, l'ANC, l'AMI i altres entitats. Una Diada tenyida del groc i del vermell de els samarretes per configurar una gran senyera en forma de V gegant que va omplir l'avinguda Diagonal i la Gran Via de les Corts Catalanes de Barcelona fins a unir-se a la plaça de les Glòries. Un total d'11 quilòmetres de recorregut que va aplegar 1,8 milions de persones, segons la Guàrdia Urbana.

Les urnes van ser les protagonistes amb la votació simbòlica de la rubinenca Emma Soler a les 17.14 hores, acompanyada per nou adolescents més, que el 9 de novembre farien 16 anys, just la data de l'anhelada consulta anunciada per Artur Mas

L'urna simbolitzant la futura votació de la consulta del 9 de novembre ■ A. SALAMÉ

després de l'acord de CiU, ERC, ICV-EUiA i la CUP. Un consulta que es va fer malgrat tots els entrebancs durant aquell any, amb recursos del Tribunal Constitucional deixant en suspens la llei de consultes i el decret de convocatòria o manant la retirada de la campanya informativa. El govern espanyol s'enroca sense voler escoltar cap proposta, fins i tot en una trobada al juliol entre Mas i el president espanyol, Mariano Rajoy. L'objectiu era posar tots els pals a les rodes possibles amb una negativa del Congrés d'acceptar el traspàs de competències per poder-la executar. El 14 d'octubre Mas va anunciar un procés participatiu en comptes de la consulta definitiva, que va situar en unes eleccions plebiscitàries el 2015, per a la qual va demanar una llista unitària. El 9-N va ser un èxit en què van participar 2,3 milions de persones i al desembre el Tribunal Superior de Justícia (TSJC) admetia a tràmit la querrela contra Mas; la vicepresidenta del Govern, Joana Ortega, i la consellera d'Educació, Irene Rigau. ■

CRONOLOGIA

16 de gener. CiU, ERC, ICV-EUiA i tres diputats del PSC demanen el traspàs de competències per fer el referèndum.

8 d'abril. El Congrés rebutja que es faci la consulta.

26 de maig. ERC guanya les europees a Catalunya.

11 de juny. Pere Navarro anuncia que deixa la secretaria general del PSC i el relleu Miquel Iceta al juliol.

19 de juny. Proclamat Felip VI rei d'Espanya per l'abdicació de Joan Carles I.

14 de juliol. Pedro Sánchez lidera el PSOE.

25 de juliol. Jordi Pujol reconeix haver tingut a Andorra diners heretats sense regularitzar i compareix el 26 de setembre al Parlament.

19 de setembre. Aprovada la llei de consultes.

14 d'octubre. Mas evita el TC anunciant un procés participatiu en lloc de la consulta i vol llista unitària.

9 de novembre. Voten 2,3 milions de persones i el sí obté un 80,9% dels vots.

EL PROTAGONISTA

Joana Ortega

Era la vicepresidenta del govern i consellera de Governació i Relacions Institucionals durant la consulta del 9-N, fet que li va acabar suposant una multa de 30.000 euros i una inhabilitació que va caducar el 10 de juliol passat. Va ser parlamentària del 2006 al 2015 i regidora a Barcelona del 1996 al 2007.

OPINIÓ JOANA ORTEGA

Superar dinàmiques enquistades

“No et limitis a contemplar aquestes hores que ara vénen, baixa al carrer i participa.” Aquestes paraules del poeta Vicent Andrés i Estellés em venen a la ment junt amb la veu del meu pare: “Si vols canviar el món, arremanga't i baixa a l'arena.”

Estic convençuda que en la memòria col·lectiva d'una majoria de catalans ressonen paraules similars. Aquesta consciència compartida resumeix una dècada en què el poble de Catalunya no ha parat de reivindicar-se de manera pacífica i contundent, i

on l'única resposta que ha trobat d'un Estat petri és la repressió i la supressió de drets i llibertats.

Una Diada Nacional més, vivim un moment polític complex, amb un Parlament on la política ha donat pas al diàleg crispat i erm, i on partits extremistes són incapaços de gestionar la diversitat de la societat en què vivim. Espais on sembla que malauradament no hi ha lloc per als matisos i en què la discrepància esdevé traïció, com hem vist recentment, on tot el debat polític es redueix a un: “Amb mi o en contra meu”.

Hem de trobar la manera de superar les dinàmiques enquistades que ens aturen. Sense perdre l'horitzó, hem de promoure de manera efectiva i proactiva actuacions que tinguin com a conseqüència un benefici social sostenible. No podem defallir en la defensa de la democràcia i l'ètica pública, elements bàsics per afrontar aquest futur. Un futur en què la política local esdevé clau.

Els municipis són la base del nostre país; els que poden copsar millor els esdeveniments, les necessitats i el potencial del nostre territori. La seva participació activa resulta fonamental en la construcció de polítiques efectives. La resiliència i la perseverança ens han dut fins aquí i ens hi mantindran amb els nostres anhels de llibertat i en defensa del dret a decidir el nostre futur com a poble. Les diferents

diades han estat, sens dubte, la culminació de l'expressió col·lectiva dels catalans. Diades que han estat possible gràcies a la unió més enllà dels partits polítics, les diferències i les estratègies de la política que es van produint i que la ciutadania no entén. Cal sumar matisos, no aïllar-los, per superar els entrebancs que, segur, trobarem.

No es poden descriure amb paraules els sentiments i les emocions viscudes en cadascuna de les diades de Catalunya de l'última dècada; només aquells que hi hem participat activament podem saber-ho.

En aquests moments excepcionals, confusos, amb tantes angoixes i pèrdues personals, toca reivindicar una Diada Nacional també especial, reivindicativa, sí; però també agermanadora i que cridi a la unitat, l'esperança i el ressorgiment col·lectiu.

LA DIADA ONZE 11 DE SETEMBRE

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

2015 'Via lliure'

Una gernació es va fer seva la Meridiana a escassos dies d'unes eleccions amb to de plebiscit i on el gros de l'independentisme va agrupar-se en la llista de JxSí

Francesc Espiga
BARCELONA

D'una manera o altra, el Barça acostuma a ser present en els moments més icònics del país i aquell 2015, l'any en què el procés sobiranista va fer un salt d'escala amb les eleccions del 27 de setembre, els blaugrana s'alçaven el 6 de juny amb la cinquena Champions després de doblegar el Juventus a la final de Berlín (3-1). Era el prelude d'un estiu que, des del punt de vista polític, va començar ardent, amb l'escat de la crisi definitiva entre CDC i UDC arran de la posició de les dues formacions sobre la independència.

Aquesta trencadissa va ser el prefaci dels comicis del 27-S, la gestació dels quals va ser especialment intensa en les setmanes prèvies a la Diada. Els episodis a retenir són molts, però un que pot situar l'arrencada de tot plegat és un acte públic que protagonitza Artur Mas el 21 de juny. Allà planteja, de manera oberta i explícita, la necessitat de construir una candidatura oberta a entitats com ara l'Assemblea Na-

cional Catalana, Òmnium Cultural i l'AMI per avançar cap a la independència, i que s'obre a no encapçalar. La jugada és de manual, ja que amb aquesta l'encara president pretén provocar que ERC s'acabi sumant per decantació a una llista unitària a la qual, fins aquell moment, s'havia oposat. Els esdeveniments es van precipitant al mateix ritme que l'ANC va donant forma a la celebració d'un 11 de setembre que, aquest cop, tindrà l'avinguda Meridiana de Barcelona com a gran vèrtex. La temperatura política es va escalfant de la mateixa manera que ho fa l'estiu, fins que, el 15 de juliol, CDC i ERC arriben a un acord. Aniran plegats a unes eleccions que ja són presentades com a plebiscitàries, i entitats i independents es van sumant a una candidatura de la qual Raül Romeva serà cap de cartell i JxSí el nom de la marca a concurs. A la pràctica, però, tothom sap que Mas serà el presidenciable. Si més no, d'entrada.

Amb el tauler de joc dels comicis ja configurat, arribem a la Diada. Un cop més, l'independentisme

El 'punter' passant pel mig dels manifestants ■ Q. PUIG

demostra una capacitat de mobilització rocosa concentrant 1,4 milions de persones, segons la Guàrdia Urbana, a la Meridiana. Una cita tan multitudinària com colorista, gràcies a la confecció d'un mosaic monumental que es veurà travessat pel mig per un gran punter que vol simbolitzar l'avenç cap a la independència. El ressò de la mobilització torna a ser inqüestionable, tot i que des del govern de Madrid l'única reacció és minimitzar el conflicte.

L'escenari, en aquell moment, està més que remogut. Catalunya viu eleccions essencialment emocionals, amb una mobilització massiva i una sensació ingent de desencant entre part de l'electorat sobiranista pels resultats. Els 62 diputats de JxSí queden lluny, encara que no es vulgui reconèixer, de les expectatives, i la necessitat d'articular una majoria empeny a unes negociacions duríssimes amb la CUP que no se salven fins al temps afegit. El que vindrà després, ja és més que conegut. El procés accelerarà, fins acabar on som ara. ■

CRONOLOGIA

18 de juny. Els tres consellers d'Unió —Joana Ortega, Ramon Espadaler i Josep Maria Pelegrí— deixen el govern d'Artur Mas, decisió que consuma *de facto* el divorci de CiU per les diferències polítiques, ja insalvables, entre els dos partits sobre el procés sobiranista.

15 de juliol. CDC i ERC acorden fer una llista unitària amb vista a les eleccions del 27-S, que tindran caràcter plebiscitari. Les entitats i la societat civil tindran un pes notable en aquesta candidatura, fins al punt que nominalment estarà encapçalada per Raül Romeva.

27 de setembre. JxSí es queda amb 62 diputats i li caldrà el concurs dels electes de la CUP per desencallar la investidura. Les exigències dels cupaires deixen fora de la presidència Artur Mas i l'escollit serà Carles Puigdemont.

20 de novembre. El govern de Mariano Rajoy intervé les finances de la Generalitat com a represàlia pel procés. És el prelude d'una envestida que anirà encadenant decisions.

EL PROTAGONISTA

Raül Romeva

La trajectòria política de Raül Romeva té com a primera gran referència pública l'etapa com a eurodiputat per ICV (2009-2014). El 2015 va ser el cap de llista de JxSí. Ja al govern va ser conseller d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència. Compleix una pena de dotze anys de presó a Lledoners.

OPINIÓ RAÜL ROMEVA

Un projecte per a tothom

L'11 de setembre és una data molt singular. Barreja el record per la pèrdua de les llibertats amb l'afirmació d'una permanent actitud de reivindicació i resistència activa; la derrota del passat amb l'esperança en el futur. És l'essència d'una consciència col·lectiva que ha preservat la identitat contra tots els intents de negar-la. Una voluntat de seguir sent nosaltres mateixos, que, passi el que passi, segur que seguirà persistint.

Fa 10 anys la sentència contra l'Estatut, va ser un punt de no retorn en les meves conviccions. La seva protesta va iniciar les diades multitudinàries, la força de les persones: amb moltes ganes,

molta il·lusió i un compromís enorme, gegantí, un compromís tenaç que ens va reunir i ens va fer més forts.

Recordo en especial la del 2015, era cap de llista de Junts pel Sí. A la Meridiana, amb la Muriel Casals, vam coincidir que allí s'estava donant un canvi en la voluntat majoritària de la societat, i en la tradició històrica del catalanisme. Esdevenia majoritàriament independentista. Les reaccions defensives de l'Estat, i l'inici aquell novembre pel fiscal Zaragoza de la causa general contra l'independentisme, mostren que també ho entenien així.

Un canvi cultural i de mentalitat molt profund, milions de per-

sones han assumit una idea, tot i que part de la política i del poder judicial pensin erròniament que desapareixerà a força de condemes judicials. No ho farà, al contrari, és farà, i l'hem de fer, més gran.

Ho vam fer i ho hem de seguir fent parlant del que volem, però sobretot del perquè i dels perquès. Els objectius i valors de la independència. Recuperant el relat de per què volem construir un país nou entre tots, de per què no és un caprici aquesta voluntat històrica de ser, i de ser el contrari del que representa per Catalunya l'Estat. Durant anys, hem elaborat un relat guanyador, obert, empàtic, social, atraient i compromès amb els valors democràtics i amb la concepció republicana de la nació. Cal recuperar-lo i renovar-lo.

Cal parlar del present i del futur, de forma rigorosa i creïble.

No serveixen més debats interns de "convençuts", sinó que cal adreçar-nos de nou a tota la societat. Explicant quin país volem, com l'imaginem sobirà, com gestionem el mentrestant amb criteris ideològics clars i coherents amb l'ambició nacional. I ara, explicant com afrontar la crisi sanitària i com respondre a les conseqüències econòmiques i socials. És a dir, explicar com oferim solucions a les persones que viuen a Catalunya en un horitzó compartit, que és de sobirania política i basat en el futur del país.

La Diada dona perspectiva d'on érem i on som avui, i ens ensenya també que més enllà vivim un procés històric en què hi haurà dies de celebració i dies molt complicats, que hem de saber gestionar i, sobretot, superar amb constància, determinació, audàcia, honestat i generositat.

LA DIADA ONZE 11 DE SETEMBRE

#CATALUNYALLIBERTAT

2016 'A punt', la Diada descentralitzada

Sense haver assolit el 50%, el full de ruta de JxSí grinyolava i va créixer el clam d'un RUI que alhora desllorigués el suport de la CUP. El "referèndum o referèndum" posava les bases a tot

Òscar Palau
BARCELONA

Després de deixar Artur Mas "a la paperera de la història", el 2016 va començar amb la investidura *in extremis* de Carles Puigdemont com a president de la Generalitat, un fet que va desencallar una legislatura que havia de dur en 18 mesos a la independència. Aquest, si més no, era el compromís de Junts pel Sí, i en això es va posar de seguida: el govern, a preparar "estructures d'estat" mentre insistia en va a parlar amb l'executiu espanyol (que, després s'ha sabut, aleshores ja tenia a tota màquina l'operació Catalunya per espiar els líders catalans); i el Parlament, a dissenyar el procés constituent i les "lleis de desconexió". El fet, però, que el 27-S, amb una participació rècord, l'independentisme no hagués arribat al 50% dels vots, feia que des del principi ja hi hagués veus que possessin en dubte el full de ruta, que preveia la proclamació de la república i un posterior referèndum constituent. Van ser la CUP, i també Demòcrates, els primers a

Vista aèria d'una de les cinc grans mobilitzacions de la Diada del 2016, a Salt ■ MANEL LLADÓ

plantejar obertament que calia un referèndum que ho ratifiqués, en un clam creixent que va coincidir amb la negativa dels cupaires a aprovar el pressupost, que van tombar a principi de juny. La jove legislatura trontollava i per salvar-la Puigdemont feia un primer cop d'efecte i es donava uns mesos per mirar de reconduir-la, en anunciar que se sotmetria a una qüestió de confiança al setembre. Si no la superava, convocava eleccions. L'ANC de Jordi Sàn-

chez, mentrestant, havia pujat al carro del referèndum unilateral d'independència (RUI), i impulsava al juliol una consulta interna per legitimar la petició, cosa que farien un 74,5% dels socis que hi van votar. Al llarg de l'estiu, el rumrum es va anar obrint pas, les converses es van succeir i primer Puigdemont i finalment ERC es van convèncer que el RUI era la manera, tant de convèncer la CUP per superar la qüestió de confiança i aprovar el pressupost, com de cul-

minar el procés.

En aquest marc arribava la Diada del 2016, fins avui la primera i única de les últimes grans mobilitzacions que ha estat coral i descentralitzada a cinc ciutats (Barcelona, Tarragona, Lleida, Salt i Berga), i que amb centenars de milers de persones suposaria l'enèsima demostració de força de l'independentisme, amb el lema *A punt*. Fins i tot hi va ser l'alcalde de Barcelona, Ada Colau, i, per primer cop, un president de la Generali-

tat, Puigdemont. La reivindicació d'un referèndum ja va estar sobre la taula aquell dia, i també les crides de suport als encausats pel 9-N i fins i tot a la presidenta del Parlament, Carme Forcadell, per a qui ja s'anunciava una primera querrela.

El canvi de rumb del full de ruta es va confirmar el 28 de setembre, quan el president anunciava, en el debat de la qüestió de confiança, el ja cèlebre "referèndum o referèndum" en el termini d'un any: o pactat amb l'Estat, o unilateral, i designava de sorpresa el vicepresident, Oriol Junqueras, com a responsable. Això causaria nous recels interns en els mesos següents quan, tot i el tancament de Rajoy, s'intentaria activar la via pactada amb un gran acord de país, visualitzat abans de Nadal en la constitució del Pacte Nacional pel Referèndum. L'any, però, es tancava amb les posicions igual d'enrocades. Amb acord o sense, les bases estaven posades, i el govern i el Parlament, decidits: el 2017 hauria de ser un any clau en la història contemporània de Catalunya. ■

CRONOLOGIA

10 de gener. Artur Mas fa un pas al costat arran del vet de la CUP, i Carles Puigdemont és investit president.

8 de juny. La CUP tomba el pressupost i Puigdemont anuncia que se sotmetrà a una qüestió de confiança.

16 de juliol. Els associats de l'ANC donen suport en una consulta interna a un referèndum unilateral per superar els dubtes al full de ruta.

29 de setembre. Puigdemont supera la qüestió de confiança en comprometre's a organitzar un RUI en el termini d'un any. "Referèndum o referèndum", solemnitzat.

16 d'octubre. La fiscalia presenta una primera querrela al TSJC contra Carme Forcadell per desobediència i prevaricació per haver permès votar les conclusions de la comissió del procés constituent el 27 de juliol.

23 de desembre. S'activa el Pacte Nacional pel Referèndum, que inclou els comuns i nombrosos agents i entitats socioeconòmiques, per pressionar primer Rajoy a pactar una votació d'autodeterminació com l'escocesa.

EL PROTAGONISTA

Jordi Sànchez

L'ara secretari general i cofundador de JxCat va presidir l'ANC dos anys i mig, del 2015 al 2017, etapa en que va ser un dels artífexs que tirés endavant, primer la proposta, i després el referèndum de l'1-O. Sànchez és a la presó des de fa vora 3 anys, condemnat a 9 anys per la manifestació del 20-S a Economia.

OPINIÓ JORDI SÀNCHEZ

Tres grans lliçons

Les mobilitzacions que l'independentisme ha protagonitzat l'última dècada han estat determinants per impulsar i en bona part conduir el procés independentista. Sense aquestes l'1 d'octubre no hauria arribat mai. Qui no recorda la força de la Via Catalana, la V baixa, la gran onada de la Meridiana o el passeig de Gràcia, carrer Aragó i plaça Catalunya col·lapsats més que mai l'11 de setembre del referèndum.

Aquest any la Diada és diferent. De fet tot ha estat diferent des del març passat i la Diada no serà una excepció. No passa absolutament res. L'error hauria

estat si avui els independentistes haguéssim donat l'esquena a la realitat de la crisi sanitària i haguéssim volgut sortir al carrer per centenars de milers com hem estat fent des del 2012. És evident que haurà estat la pandèmia i no la voluntat de l'Estat espanyol la que evitarà una nova imatge de carrers i places plenes de ciutadans exigint drets i llibertats i reivindicant la independència. Que ningú dubti que quan la pandèmia hagi estat derrotada tornarem als carrers.

Què hem après de cara al futur després d'una dècada de forta mobilització continuada?

Tres grans lliçons. La primera és que la força política de la ciutadania mobilitzada és molt gran i esdevé motor imparable de canvis i transformacions profundes. Les generacions actuals hem tingut la sort de viure la força democràtica que a Catalunya ha representat la mobilitza-

Sense una mobilització permanent serà difícil guanyar la llibertat

ció massiva, no-violenta i continuada.

La segona lliçó, que es deriva de la primera, és l'error polític d'abandonar el carrer quan més a tocar teníem la possibilitat de doblegar l'Estat en la seva negativa a acceptar una sortida dialogada al conflicte polític. El 3 d'octubre del 2017 i els dies posteriors a la sentència del Su-

prem (octubre 2019) les entitats sobiranistes no vàrem saber llegir el moment o bé es va renunciar a liderar una mobilització permanent al carrer. Greu error que hem pagat car. La tercera lliçó és que només quan les mobilitzacions ciutadanes i les institucions polítiques caminen en la mateixa direcció, la força de l'independentisme es multiplica. El 9-N i l'1 d'octubre en són l'exemple.

Si volem aspirar a guanyar la independència, tenim l'obligació els pròxims anys d'aprofundir en els aprenentatges del procés. Sense mobilització massiva, no-violenta, i en algun moment permanent, difícilment guanyarem la llibertat. Ho hem fet durant una dècada amb excel·lents resultats, no defallirem ara. Només així culminarem el camí cap a la independència. Molt bona Diada.

LA DIADA ONZE 11 DE SETEMBRE

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

2017 La Diada del sí

Catalunya va celebrar l'1 d'octubre el referèndum d'independència. L'Estat va respondre amb violència i va detenir el govern legítim. Puigdemont es va exiliar

Marc Salgas
BARCELONA

L'any més convuls del procés va començar amb el president Carles Puigdemont presentant el referèndum d'independència al Parlament Europeu i demanant que Brussel·les intercedís en una resolució democràtica del conflicte. Més enllà d'escoltar-se'l, però, res de res.

Mentrestant, a Barcelona i Madrid les posicions eren clares. El govern català continuava avançant en la tasca de donar compliment als "divuit mesos" de marge que Puigdemont s'havia donat per portar el país "a les portes d'un nou estat" a través de la celebració d'una consulta. Però cada proclama catalana -resolució del referèndum, llei de transitorietat jurídica i fundacional de la República, llei del referèndum d'autodeterminació- era judicialitzada i anul·lada a Madrid, que no estava disposat a permetre de cap manera la celebració d'una consulta.

Enmig d'un estira-i-aronsa sense precedents entre els governs català i espanyol, Barcelona vivia

Una manifestant aixeca una rèplica gegant d'una butlleta del referèndum ■ JOSEP LOSADA

la jornada més dramàtica de la seva història recent amb l'atemptat terrorista que l'Estat Islàmic perpetrava a la Rambla el 17 d'agost, que va causar 15 morts i un centenar de ferits (hi va haver 6 ferits més en un atemptat a Cambrils unes hores després). Entre el 6 i el 7 de setembre va tenir lloc un dels plens més tensos que

es recorden al Parlament. La política catalana va entrar en l'inexplorat terreny de la desconexió convocant el referèndum de l'1-O i aprovant la llei que l'emparava. Després d'un altre 11-S massiu (1 milió de persones es van manifestar a Barcelona), l'Estat engegava la maquinària repressora escorcollant diverses conselleries

per aturar el referèndum. A la d'Economia, milers de persones van bloquejar la sortida de la Guàrdia Civil. Això va provocar la intervenció de Jordi Sánchez i Jordi Cuixart, presidents respectius de l'ANC i Òmnium, que dalt del capó d'un cotxe de la Guàrdia Civil, imatge icònica del procés que duria tants problemes als dos Jordis,

van demanar als manifestants que marxessin.

Les urnes, buscades en va per la Guàrdia Civil, van aparèixer l'1 d'octubre. L'Estat espanyol va actuar amb brutalitat policial en molts col·legis, però la consulta es va celebrar amb una rotunda victòria del sí. Puigdemont deixava la declaració d'independència en suspens com a via per negociar amb l'Estat, que en aquell punt ja actuava del tot desbocant detenant Jordi Sánchez i Jordi Cuixart. El 27 d'octubre, finalment, el Parlament aprovava la declaració d'independència. La resposta no es va fer esperar i Mariano Rajoy, el mateix dia, activava el 155 i prenia les regnes de la Generalitat. Després dels Jordis, les detencions es van estendre als polítics catalans responsables de la celebració del referèndum. Només els que es van exiliar, entre els quals hi havia el president Puigdemont, van evitar la presó. L'any va acabar amb les eleccions catalanes forçades per Mariano Rajoy, que van tornar a guanyar els partits sobiranistes amb majoria absoluta. ■

CRONOLOGIA

6 de setembre. El Parlament convoca el referèndum de l'1 d'octubre.

8 de setembre. S'aprova al Parlament la llei de transitorietat jurídica i fundacional.

20 de setembre. En marxa una macrooperació policial per aturar el referèndum.

1 d'octubre. Se celebra el referèndum malgrat la brutalitat policial. Guanya el sí.

10 d'octubre. Puigdemont suspèn temporalment la declaració d'independència.

16 d'octubre. Empresonen Jordi Sánchez i Jordi Cuixart.

27 d'octubre. S'aprova al Parlament la declaració d'independència. Rajoy anuncia l'aplicació del 155.

30 d'octubre. El president Puigdemont s'exilia.

2 de novembre. Empresonen el govern legítim de la Generalitat.

21 de desembre. Eleccions al Parlament forçades pel 155. Els partits sobiranistes aconsegueixen la majoria absoluta.

EL PROTAGONISTA

Carles Puigdemont

Periodista de professió, va fer el salt a la política a través del municipalisme com a regidor a l'Ajuntament de Girona, ciutat de la qual va ser alcalde entre el 2011 i el 2016. Artur Mas el va triar com a successor i va presidir la Generalitat fins a l'aplicació del 155. Viu exiliat a Brussel·les, on és diputat al Parlament Europeu.

OPINIÓ CARLES PUIGDEMONT

Deu anys de dignitat col·lectiva

En els darrers deu anys i cada Onze de Setembre els catalans i les catalanes hem expressat com a poble la nostra voluntat de ser, recordant el passat, d'on venim, però també per projectar-nos cap al futur. De diverses maneres, i sempre ben creatives, hem explicat coralment que som un país amb un il·lusionant projecte de futur que construirem amb el diàleg i la convivència com a banderes irrenunciables.

Cada Diada hem demostrat la millor cara d'aquest país, amb el civisme i l'alegria pròpia del

tarannà del poble de Catalunya. Cada Diada hem mostrat que el nostre és un moviment transversal ideològicament en què la unitat del poble és molt més sòlida que la unitat merament política. Cada Diada hem celebrat ser un país profundament integrador on ser català no es defineix només pel lloc de naixement, sinó per la voluntat de formar part del nostre poble, d'estimar la nostra llengua, de participar de la nostra cultura i sentir-la com a pròpia.

Cada Diada hem explicat al món que som radicalment res-

pectuosos de la llibertat, la democràcia i els Drets Humans i que tot el que els catalans volem és fer un país que es decideixi entre tots i sense cap exclusió. I ho hem fet amb missatges clars, nítids, per respondre als molts entrebancs que hem de superar per assolir la plena sobirania. Hem dit prou quan

Malgrat aquesta llarga, agressiva i duríssima repressió, encara som aquí

han ferit la nostra identitat, la nostra llengua, les nostres lleis, la nostra dignitat. Hem alçat la veu per deixar clar que som una nació i que volem esdevenir un nou estat de la Unió Europea. Hem demanat votar per decidir entre tots quin és el nostre futur

col·lectiu. I tot això ho hem fet pacíficament, democràticament, ordenadament. No ho sabríem fer de cap altra manera.

La d'avui és la tercera Diada que el crit de llibertat és la veu d'un poble cívica alçat contra la repressió. Perquè malgrat aquesta llarga, agressiva i duríssima repressió, encara som aquí. Hi érem fa deu anys, hi som avui i hi serem sempre. Aquesta capacitat de resiliència és la nostra victòria perquè cap dels centenars de milers de persones que aquests deu anys han omplert places i carrers del país han renunciat al dret de viure en una república independent. Ni els jutges, ni els fiscals, ni cap grup de poder, inclosa la monarquia espanyola, ha aconseguit aturar una onada democràtica que fa una dècada va arribar per quedar-s'hi. I no s'aturarà. No ens rendirem mai.

LA DIADA ONZE 11 DE SETEMBRE

#CATALUNYALLIBERTAT

2018 'Fem la República'

Després de l'1-O s'obre un nou cicle polític per intentar recuperar les institucions i aturar la repressió enmig de manifestacions per l'alliberament dels presos

E.F.
BARCELONA

La primera Diada després dels fets de l'1-O va esperar el moviment sobiranista a demostrar amb més força que mai que volia decidir el seu futur i que no tenia por de la repressió que havia portat mig govern a l'exili i els líders polítics a la presó. Prop d'un milió de persones van col·lapsar la Diagonal de Barcelona en unes imatges impactants que mostraven la força del clam independentista per setena Diada consecutiva. Amb el lema oficial *Fem la República catalana*, milers de persones amb les samarretes de color corall de l'ANC donaven visibilitat a la jornada, que transcorria de manera festiva entremig de grallers, castells i el centenar de tractors que es van unir als milers d'autocars procedents de diferents punts de Catalunya.

Els manifestants van anar-hi amb estelades però també amb pancartes pels represaliats i motius grocs per demanar-ne l'alliberament. Fins i tot en algun tram es va veure alguna urna de l'1-O, que els assis-

Manifestants a la Diada del 2018 amb pancartes i motius grocs per demanar l'alliberament dels presos ■ ORIOL DURAN

tents reivindicaven amb força. En els discursos, la presidenta de l'ANC, Elisenda Paluzie, exigia als polítics que prioritzessin "l'interès col·lectiu al de partit", i demanava no defugir responsabilitats només amb la mobilització al carrer. "Rigor, fermesa i unitat" és també el que demanava el vicepresident d'Òmnium, Marcel Mauri.

El president de la Generalitat, Quim Torra, se sentia interpel·lat només d'acabar la manifestació, que havia estat un èxit de

convocatòria i recollia el clam popular. "Tenem tot el dret a exigir-nos que anem fins al final, i és el que farem", assegurava. Hores abans, en el seu primer missatge televisat amb motiu de la Diada, cridava a bastir un "pacte de la convivència" com a punt de trobada de tots els catalans en el marc d'un nou cicle polític que se centrava en la recuperació de les institucions catalanes i posar fi a la repressió de l'Estat espanyol.

Roger Torrent era esco-

llit nou president del Parlament en substitució de Carme Forcadell, i Quim Torra agafava el relleu de Carles Puigdemont al capdavant de la Generalitat, després que la justícia alemanya l'alliberés en considerar inadmissible el delicte de rebel·lió.

Les mobilitzacions al carrer a favor dels presos polítics i pel retorn dels exiliats va marcar el 2018, però també els ciutadans es van manifestar per donar suport als mestres a favor del model d'immersió lin-

güística davant els atacs al català a l'escola. Al mes de juliol es traslladaven els presos a Catalunya i milers de persones tornaven a sortir al carrer per demanar la fi de la repressió.

El primer aniversari de l'1-O, més enllà de commemorar i recordar la determinació d'una majoria de ciutadans a decidir el seu futur, tancava l'any reivindicant el resultat de les urnes: la construcció d'una república per a la qual s'espera amb urgència un full de ruta. ■

CRONOLOGIA

10 de gener. La presidenta del Parlament, Carme Forcadell, anuncia que no repetirà i el 18 de gener Roger Torrent la substitueix. El 15 de maig Quim Torra és escollit 131è president de la Generalitat.

15 de gener. Sentència del cas Palau i multa de 6,6 milions a CDC. Dies abans el president del PDeCAT, Artur Mas, renunciava al càrrec.

16 de gener. Milers de persones es manifesten per la llibertat dels presos.

25 de febrer. Escridassada a Felip VI en la inauguració del MWC a Barcelona.

26 de març. La policia alemanya deté el president Puigdemont i el 5 d'abril el jutge el deixa en llibertat.

15 d'abril. Manifestació a favor dels presos i el retorn dels exiliats quan fa mig any de l'empresonament dels Jordis. La diada de Sant Jordi es tenyeix de groc i el 5 de juliol els presos arriben a Catalunya entre clams pel seu alliberament.

1 d'octubre. El primer aniversari de l'1-O.

EL PROTAGONISTA

Marcel Mauri

El vicepresident d'Òmnium agafa el lideratge i el revulsiu de l'entitat a partir de l'empresonament del president Jordi Cuixart el 16 d'octubre del 2017. Amb l'aposta sobiranista i el compromís amb el procés independentista Òmnium guanya 80.000 socis en una trajectòria inèdita.

OPINIÓ MARCEL MAURI

El llegat de les diades

Onze de Setembre, 1978. Gustau Muñoz, nascut a Sevilla 16 anys abans, és assassinat a mans de la policia espanyola. Dirigeix la repressió Rodolfo Martín Villa, ministre de Governació del règim. Delicte? Participació a la Diada Nacional de Catalunya per reclamar justícia social i la llibertat del nostre país. Condemna? Una bala per l'esquena.

Ha plogut molt, massa, des del seu assassinat aquell 11 de setembre trist. La d'avui és la 42a diada d'ençà de la seva mort. 42 diades nacionals per aconseguir que el ministre franquista responsable del seu assassinat s'assegués davant

d'una jutgessa argentina aliena a les pressions dels poders de l'Estat —malgrat el vergonyós suport rebut de part de presidents i ministres del PSOE i també d'exlíders sindicals.

L'independentisme ha sabut, des de llavors, adaptar-se a les necessitats del moment històric. Llegir el moment polític, les necessitats socials per fer avançar el moviment en cada diada. Som portadors del llegat dels qui com en Gustau tingueren la valentia i la intel·ligència de sortir i treballar els carrers quan érem minoria, quan érem l'anècdota que explica que avui siguem milions. Però som també dipositaris del llegat de la Muriel i de la Carme.

Del pòsit acumulat per milers de persones que durant els últims onze anys han omplert els carrers d'arreu del país per visibilitzar que, lluny de ser minoria, l'independentisme és una opció política guanyadora. El projecte polític aglutinador de grans majories del nostre país i que mai

Només amb la República catalana tindrem el país just i lliure que necessitem

abans havia estat tan a prop d'assolir els seus objectius.

És amb aquest llegat que afrontem la diada més atípica. La de les restriccions sanitàries per la pandèmia, la de l'avantsala d'una recessió que ja està castigant els sectors més vulnerables del nostre país i la de l'anomalia democràtica que suma a la pre-

só i l'exili de líders socials i polítics la repressió de més de 2.500 independentistes anònims.

Davant d'aquesta anomalia, d'aquesta triple fallida econòmica, social i democràtica de l'Estat, la realitat ens obliga a continuar exigint l'autodeterminació, l'amnistia i les eines necessàries per garantir que la pandèmia no deixa ningú enrere. Perquè avui, amb el "gobierno más progresista de la historia" que s'ha demostrat incapaç de controlar els poders de l'Estat o que ha estat cooperador necessari en la repressió i en la fugida del monarca, és més evident que mai que el projecte de progrés econòmic, justícia social i drets civils que Catalunya sempre ha defensat no té cabuda a l'Espanya del segle XXI. Que només amb la República catalana tindrem el país socialment just i políticament lliure que necessitem.

LA DIADA ONZE 11 DE SETEMBRE

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

2019 'Objectiu independència'

Pendants de saber-se la sentència del judici de l'1-O, centenars de milers de persones van omplir de nou Barcelona cridant llibertat i independència

Miquel Riera
BARCELONA

El judici als dirigents del procés s'havia acabat el 12 de juny i els presos polítics catalans ja tornaven a ser a les presons, on diàriament rebien l'escalf de centenars de persones, en espera de la sentència que finalment els condemnaria a penes molt dures de presó i que se sabia el 14 d'octubre.

La Diada del 2019 es plantejava com una diada de cruïlla per a la sentència amb l'eslògan "Objectiu: independència", però amb el substrat molt important de petició de llibertat per als presos i els exiliats.

I també amb estratègies dividides entre els partidaris d'un nou pas unilateral i els que respondeva a una condemna aglutinant també els no secessionistes.

Així, per primer any, a la gran convocatòria de l'ANC i a la manifestació del vespre de l'esquerra independentista es va afegir una protesta sota la crida "Encerclament del Parlament" que exigia al govern de JxCat i ERC que fes efecti-

va la independència.

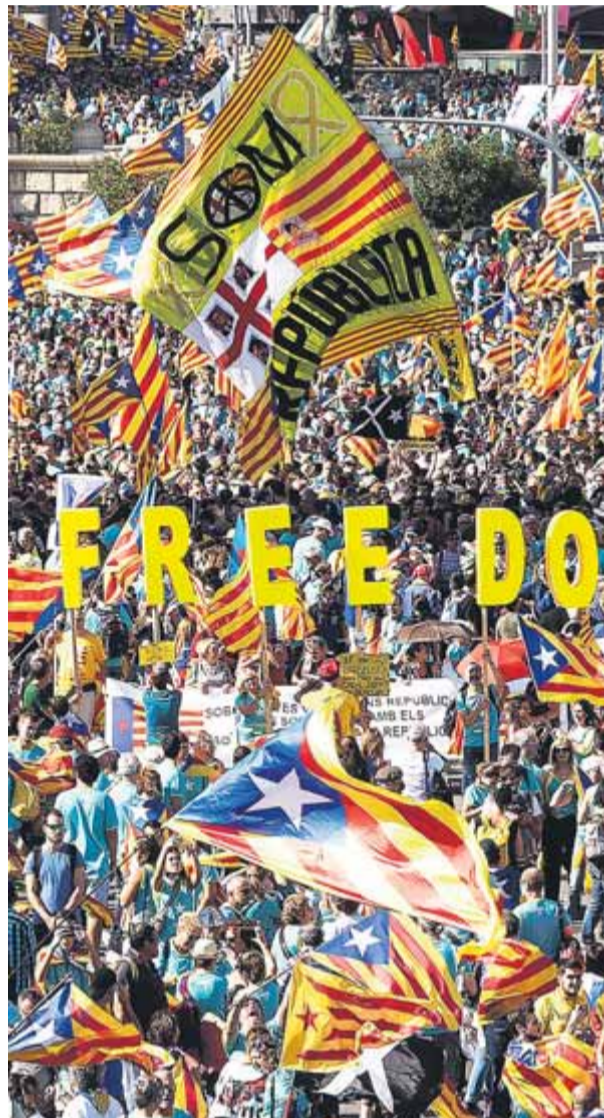
A la tarda hi va haver moments de tensió amb els agents quan algun miler de manifestants van intentar trencar el cordó de tanques protectores.

Al matí, independentistes, Catalunya en Comú Podem i els sindicats UGT i CCOO compartien a Arc de Triomf l'acte més unitari de la jornada, organitzat per Òmnium per a l'absolució dels presos, al qual van assistir el president Torra i el vicepresident Aragonès, a més de representants de tots els partits sobiranistes.

En el seu parlament des de la presó, Jordi Cuixart va insistir en "la defensa permanent del diàleg" com a l'única via per a la resolució del conflicte".

Crides a la unitat

Les crides a la unitat independentista van sovintejar durant tota la jornada. Així, Marcel Mauri, vicepresident d'Òmnium, va advertir a partits i entitats sobiranistes: "Ens necessitem tots més que mai perquè la resposta a la sentència ha de ser col·lectiva, amb tota determinació i valentia política."

Un moment de la concentració a Barcelona ■ J. LOSADA

En tot cas, la manifestació de la tarda va ser de nou un gran èxit de mobilització ciutadana i centenars de milers de persones, unes 600.000, segons la Guàrdia Urbana, van omplir la plaça d'Espanya, la Gran Via des del passeig de Gràcia fins a aquella plaça neuràlgica, així com l'avinguda Maria Cristina i els carrers adjacents de Creu Coberta i Tarragona a la rodalia de la plaça.

A diferència d'altres anys en què es van posar dates a l'assoliment de la independència, el 2019 l'organització de l'ANC va posar l'èmfasi en les accions de desobediència civil i protesta no violenta, però també de consum estratègic i autoorganització civil per guanyar la direcció de sindicats i col·legis professionals com a pas indispensable per aconseguir l'objectiu.

La crítica dura als dirigents independentistes la va fer la presidenta de l'ANC, Elisenda Paluzie, que els va exigir "la unitat que prioritza l'objectiu de país, no del partit", però, a més, no va dubtar a acusar-los de desanimar i desmobilitzar la gent. ■

CRONOLOGIA

12 de febrer. Comença, al Tribunal Suprem, el judici pel referèndum de l'1-O del 2017. A la banqueta dels acusats seuen Oriol Junqueras, Josep Rull, Jordi Turull, Raül Romeva, Joaquim Forn, Dolors Bassa, Carles Mundó, Meritxell Borràs, Santi Vila, Carme Forcadell, Jordi Sánchez i Jordi Cuixart.

28 d'abril. Eleccions generals. Sánchez guanya, la dreta no suma.

26 de maig. Victòria històrica d'ERC a les eleccions municipals. Puigdemont guanya a les europees.

13 de juny. Després de 52 sessions el judici de l'1-O arriba a la seva fi.

11 de setembre. Centenars de milers de persones es manifesten a Barcelona.

23 de setembre. Detenció de nou membres dels CDR.

14 d'octubre. Dures condemnes contra els líders independentistes. Protestes arreu del país.

10 de novembre. Més diputats independentistes que mai al Congrés.

EL PROTAGONISTA

Jordi Cuixart

"Ho tornarem a fer", no va dubtar ni un moment a dir al tribunal que el jutjava, en el seu parlament final el mes de juny, el president d'Òmnium, injustament empresonat des de l'octubre de 2017. La seva aposta de lluita i de desafiament a l'Estat va ser present en els manifestants de la Diada del 2019.

OPINIÓ JORDI CUIXART

Sense lluita, no hi ha conquesta

Aquests dies, emfatitzem amb la valentia de la ciutadania de Hong Kong o Bielorrússia desafiant la brutalitat policial amb no-violència. I, salvant les diferències evidents, ens indignem amb la violència institucional i ens adonem del creixement personal i col·lectiu que comporta la repressió de l'Estat. Davant la injustícia, una ciutadania empoderada ha estat, és i serà motor de canvi arreu del món també en el procés d'alliberament nacional als Països Cata-

lans.

Milions de catalans hem sortit al carrer cada 11 de setembre pel dret d'autodeterminació i la independència, empenyent institucions i enfortint l'autoestima. La força de la gent mai no falla, ni al carrer ni a les urnes. I la vulneració de drets civils i polítics continua perquè reflecteix precisament la nostra persistència.

La repressió contra activistes o polítics sobiranistes és sistemàtica: més de 2.600 represaliats. Per això exigim l'amnistia. I, en lloc d'avançar cap a una resolució democràtica, els poders de l'Estat –amb el govern de Pedro Sánchez de connivent– branden la llei mentre ignoren l'ONU i el dret internacional, manipulen el sistema penitenciari perquè els presos polítics no sortim de la cel·la i

continuen atacant tribunals europeus que fan justícia amb els exiliats.

En aquesta Diada anormal per la pandèmia, la degradació no només és democràtica sinó també social i econòmica: un estat que protegeix la corrupció borbònica, manté la llei mordassa, és incapaç de pagar els ERTO a l'hora i promou militars per lluitar contra un virus. Volem atemorir-nos, dividir-nos i desmobilitzar-nos, però malgrat tres anys de presó i exili avui mantenim el compromís social i nacional. I això és una gran victòria col·lectiva. Tampoc impediran que continuem lluitant contra l'emergència social i fent de la cultura –segura– una eina de transformació.

La fiscal general de l'Estat qualifica de "compromís amb el deure" el Judici a la Democràcia, la sentència del qual dedica molts esforços a negar l'autodetermi-

nació i la desobediència civil. Els poders de l'Estat, doncs, ens intenten a persistir en la protesta no-violenta, també contra les cúpules judicials i fiscals que apliquen el dret penal de l'enemic.

Assumim, per tant, la responsabilitat que el moment reclama, des de la maduresa i la intel·ligència col·lectives. Gairebé tres anys després de l'1-O, cal una estratègia compartida que aparqui interessos de part i disputes estèrils, i que ens permeti avançar decididament cap a la construcció de la República catalana.

Mantenim el privilegi de lluitar al costat de centenars de milers de conciutadans, així que l'esperança continua venent la por que ens volen enquistar. Els presos i exiliats polítics no som la representació de cap derrota, sinó un pas més cap a la victòria. Bona Diada de lluita i coratge. Sempre endavant!

LA DIADA ONZE 11 DE SETEMBRE

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

2020 La celebració en plena pandèmia

Per primer cop en una dècada, la Diada deixa enguany de ser una expressió massiva al carrer, però l'independentisme no renuncia a fer-s'hi sentir de nou

Xavier Miró
BARCELONA

Aquesta serà la Diada més insòlita de la darrera dècada de manifestacions massives però probablement també des que el catalanisme va començar a celebrar les seves reivindicacions al carrer l'11 de Setembre. Per causa de les mesures preventives per reduir el contagi del SARS CoV-2, la presència de la reivindicació al carrer es restringeix. La gran majoria d'actes s'han suspès, alguns dels més simbòlics institucionalment s'ha eliminat o s'ha hagut de gravar i emetre en diferit, però les entitats no han volgut renunciar a fer acte de presència al carrer.

A banda dels reconeixements als exdiputats i al personal sanitari per part del Parlament, el govern català només manté al carrer la tradicional ofrena al monument de Rafael Casanova, una ofrena que també faran partits, però l'executiu no assistirà oficialment com els darrers anys a la mobilització organitzada per l'Assemblea Nacional Catalana (ANC). Després de la presència

hegemònica de l'independentisme a la Diada en la darrera dècada, enguany també la unionista Societat Civil Catalana anuncia un acte *performance* al matí, a l'espigó litoral situat al final del carrer Marina.

L'independentisme, però, mantindrà la seva presència majoritària amb les concentracions de l'ANC, Òmnium i l'Esquerra Independentista (EI). Òmnium reclamarà al matí al passeig Lluís Companys l'amnistia dels presos polítics i els exiliats en un acte sense públic, com també ho han estat els organitzats pel Parlament i el govern. També al passeig Lluís Companys, l'EI farà la seva tradicional manifestació; també se'n faran a Girona, Lleida i Reus. Per primer cop una concentració estàtica, amb distància, límit d'aforament i control d'accés. La mateixa fórmula que utilitzarà l'ANC en més d'un centenar de concentracions d'entre 200 i 300 persones de mitjana que farà en desenes de municipis arreu del país. Des de l'acte central es faran connexions arreu. ■

Preparació de l'escenari de l'ANC a la plaça Letamendi davant d'Hisenda ■ JOSEP LOSADA

CRONOLOGIA

7 de gener. Sánchez, investit en el primer govern de col·loció a Madrid des de la Segona República.

10 de gener. L'Audiència Nacional deixa en llibertat els dos darrers CDR en presó.

13 de gener. Puigdemont i Comín, eurodiputats.

14 de gener. Un mort i vuit ferits en una explosió al polígon petroquímic tarragoní.

22 de gener. Glòria: quatre morts, rius desbordats, Delta inundat i mig país danyat.

29 de gener. El Parlament acata la decisió del TS, Torra perd l'escó i anuncia pressupost i eleccions.

11 de febrer. L'OMS alerta que la Covid-19 és una amenaça mundial molt greu.

25 de febrer. Confirmat el primer positiu a Catalunya.

13 de març. Tancament d'escoles, estat d'alarma i confinament domiciliari.

18 de juny. Fi del confinament i represa de la mobilitat a tot Catalunya.

3 d'agost. Fugida del rei Joan Carles I per corrupció.

LA PROTAGONISTA

Elisenda Paluzie

Aquesta economista formada a la UB, a Yale i a la London School of Economics i exdegana de la Facultat d'Economia de la UB presideix l'ANC en el moment més desagraït. Fracassada la declaració d'independència del 2017, el repte és tornar a mobilitzar la societat civil per forçar partits i el govern a fer-la efectiva.

OPINIÓ ELISENDA PALUZIE

Més enllà de les grans manifestacions

La primera gran acció de l'Assemblea Nacional Catalana (ANC) va ser una manifestació multitudinària, l'Onze de Setembre de 2012. D'aleshores ençà, cada any em mobilitzat centenars de milers de persones, en unes manifestacions que han marcat o acompanyat, segons el moment, l'agenda política. Després del referèndum de l'1 d'octubre i de la declaració d'independència del 27 d'octubre del 2017, i en un context de repressió, l'Assemblea va tornar a mobilitzar un milió de persones, omplint la

Diagonal de punta a punta, el 2018, o els carrers que conflueixen a la plaça Espanya, el 2019. Però aquestes manifestacions de la Diada ja no són l'única eina de mobilització als carrers de l'independentisme. Aquests darrers anys han conviscut amb altres manifestacions, com les que s'han fet per la llibertat dels presos polítics; les que s'han fet a Brussel·les, Estrasburg i Perpinyà; les d'altres dates com l'1 d'octubre; o amb accions de desobediència civil com el blocatge de la frontera o l'ocupació de l'aeroport.

L'Assemblea ja a l'octubre del 2018 va analitzar quines fortaleces ens mancaven per a poder fer una declaració d'independència i ser capaços de dur-la a la pràctica. La mobilització clàssica que va caracteritzar sobretot l'activitat en el període 2012-2017 segueix sent una eina necessària però no és suficient en una partida que es juga no només amb majories democràtiques i mobilització popular, sinó sobretot en clau de poder.

És per això que hem treballat campanyes que compensen febleses en l'àmbit de la societat civil i ens preparen en l'àmbit econòmic. Així, la campanya de consum estratègic, atacada per terra, mar i aire per l'establishment, pretenia afavorir una economia i models d'empresa alternatius que no estiguin tan subjectes a les pressions polítiques. Amb iniciatives com la de

les cambres de comerç, traslladem la majoria social i política d'aquest país a institucions. I enfortint el sindicalisme nacional ens fem presents en el món del treball. Aviat presentarem altres campanyes d'apoderament ciutadà que s'emmarquen dins l'estratègia de la lluita no violenta.

Enguany, la situació sanitària fa que no es pugui fer una manifestació massiva, d'alta densitat i amb desplaçaments amb autocars. A l'Assemblea, hem decidit combinar una acció virtual, el web *xarxaindependència.cat*, que té un objectiu solidari, amb concentracions estàtiques descentralitzades que respectaran totes les mesures sanitàries i que traslladaran el missatge polític per aquesta Diada. No sortirem de la crisi ni reconstruirem el país sense la independència.

LA DIADA **ONZE 11 DE SETEMBRE**

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

Medalla als sanitaris, conscients que calen recursos

■ El Parlament reconeix la tasca de tots els professionals del sistema de salut durant la pandèmia ■ L'acte de la Diada del govern homenatja l'esforç fet per la ciutadania

Jordi Alemany
BARCELONA

Reconeixement i agraïment del Parlament a l'esforç de tots els professionals del sistema de salut durant la pandèmia, però també consciència que cal que les institucions es conjurin per "garantir-los els recursos i dotar-los de les eines imprescindibles". La unanimitat del plantejament no va sortir de la boca de la metgessa internista de l'hospital d'Igualada Dolors Arnau durant el parlament en representació de tot el col·lectiu guardonat, sinó de la del president de la cambra catalana, Roger Torrent. Hi havia coincidit el periodista Jordi Basté en la glossa als distingits amb la medalla d'honor, però va ser Torrent qui va tornar a destacar que cal "posar la salut al centre del model socioeconòmic, fer-ne una prioritat i un objectiu estratègic de país molt més enllà de la

resposta a la pandèmia". Això sí, també va advertir que no seria fàcil a curt termini perquè les mesures de prevenció de la pandèmia "tindran un cost elevat per a la societat".

Les medalles d'or les van recollir Miguel Cerrillo, infermer de l'equip d'atenció primària del CAP Mossèn Jaume Soler de Cornellà de Llobregat; Neus Camps, epidemiòloga del servei epidemiològic de Girona; Glòria Ollé, tècnica en cures auxiliars d'infermeria de l'UCI de l'hospital universitari Germans Trias i Pujol i Jesús Cabrera, administratiu de l'equip d'atenció primària del CAP Roquetes-Canteres de Barcelona. Arnau va reconèixer que l'inici de la pandèmia va ser molt dur i "ens vam sentir sovint molt sols", però el discurs va donar valor a la capacitat de reinvençió i reorganització del personal i els treballs d'equip dels centres. Malgrat tot, sí que ho

va aprofitar per dir: "Demano als responsables superiors que ens escoltin, que ens ajudin i, a la ciutadania, que sigui responsable."

D'altra banda, l'acte institucional del govern i el Parlament per la Diada va ser sense públic i gravat i va consistir en la hissada de la senyera a l'interior del Palau de la Generalitat amb l'actuació del Cor Jove de l'Orfeó Català i l'espectacle *Aquesta terra*, dirigit per Lluís Danés, gravat a la plaça de Sant Jaume i a la Generalitat, com a símbol de la casa de tots els catalans per homenatjar els seus esforços durant el confinament i amb un record per les víctimes. Va incloure la intervenció de Xavi Llores, Alfred Tapscott, Montse Colomé, Ivan Benet, el Cor Jove de l'Orfeó Català, Lídia Pujol, l'Escolania de Montserrat, Sopa de Cabra, Suu, Andrés Corchero i In Crescendo. ■

L'acte dels sanitaris i, a sota, l'institucional de la Generalitat ■ PARLAMENT / GOVERN

Les frases

“Demaneu als responsables superiors que ens escoltin, que ens ajudin”

Dolors Arnau
METGESSA INTERNISTA DE L'HOSPITAL D'IGUALADA

“Hem de posar la salut al centre del model socioeconòmic, fer-ne prioritat i objectiu estratègic de país”

Roger Torrent
PRESIDENT DEL PARLAMENT

La xifra

35

personalitats, entitats o col·lectius han estat guardonats amb la medalla d'honor des de l'any 2000.

Ajuntament de Rabós d'Empordà

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

JxCat i ERC discrepen sobre com acabar la legislatura

■ Puigdemont proposa estirar-la al màxim i coincideix, això sí, que el millor és que JxCat, ERC i la CUP pactin la reacció a una inhabilitació ■ Aragonès reclama un interinatge “com més breu millor”

Oscar Palau
BARCELONA

A falta que es pronuncii el president, Quim Torra, que és qui té l'última paraula, continua el debat sobre quina ha de ser la resposta a una eventual i imminent ratificació de la seva inhabilitació per part del Tribunal Suprem. El president a l'exili, Carles Puigdemont, va dir ahir a RAC1 que aconsellaria el seu successor que intenti esgotar la legislatura fins al desembre del 2021, i en tot cas es va mostrar partidari, com ja va expressar Torra, que, si la justícia l'acaba apartant, ningú no presenti candidatura a in-

vestir-ne un relleu al Parlament, i el govern continuï en funcions fins a les últimes conseqüències, és a dir, fins que automàticament es convoquin eleccions, al cap d'uns quatre mesos. Això sí, si fins ara JxCat havia fet l'orni a entrar en el debat, deixant tota decisió en mans de Torra, ahir el seu president admetia que el “re-corregut temporal” de la legislatura concerneix també les forces que en van permetre la investidura el maig del 2018, i coincideix amb ERC i la CUP, que dimecres va proposar la via Venturós, que la resposta per “afrontar aquest tram final” s'hauria de

Les frases

“Si hi ha inhabilitació del president Torra, una manera de no acatar-la és no presentar un candidat alternatiu”

Carles Puigdemont
EXPRESIDENT DE LA GENERALITAT

consensuar entre tots.

A la mateixa hora, això sí, el vicepresident, Pere Aragonès, que és qui hauria d'assumir provisionalment moltes de les funcions presidencials, exposava amb més claredat que mai què defensa ERC en aquest cas: un interinatge “com més breu mi-

“En un moment de pandèmia mundial i de conflicte que continua amb l'Estat, no podem permetre una situació d'interinatge excessiu”

Pere Aragonès
VICEPRESIDENT DE LA GENERALITAT

llor”, una idea que ja ha traslladat en privat a Torra però que xoca de mig a mig, doncs, amb la de Puigdemont. “És millor dos mesos que fer un nou govern al març”, reblava Aragonès, que raonava que, encara en ple combat contra la pandèmia, cal garantir que el govern conti-

nuï exercint les responsabilitats “en tots els àmbits”. “La denúncia d'una possible inhabilitació és clar que la farem, però després s'ha de fer la feina. Imagini's tot el que ha passat des del març amb un govern en funcions”, reblava. El també coordinador nacional d'ERC negava que el partit s'hagi plantejat sortir del govern i no entrava a valorar la idea de la CUP que Torra continuï fent de president en tot el que no requereixi firma legal. Això sí, està convençut que hi haurà un acord, ja que una inhabilitació del president no es pot convertir en una “picabaralla” entre independentistes.

Puigdemont, de fet, també va defensar la necessitat de restablir una “aliança estratègica” en l'independentisme, tot i els “desacords” que no s'esforça a amagar en el segon volum de les seves memòries que ahir es va publicar, sobre l'etapa a l'exi-

Torra: “Tindrem allò que sapiguem guanyar”

■ Exigeix a Felip VI i a Sánchez una disculpa per l'assassinat de Companys

J.A.
BARCELONA

“Només tindrem allò que nosaltres sapiguem guanyar.” Amb aquesta frase manllevada del filòleg català Pompeu Fabra, el president de la Generalitat, Quim Torra, va esperonar ahir en el missatge institucional el poble català per aconseguir “la salut col·lectiva en temps de pandèmia; la llibertat en temps de repressió; la sostenibilitat en temps de canvi climàtic; l'habitatge digne en temps d'especulació; la recuperació en temps de crisi econòmica; la democràcia en temps d'autoritarisme; la República Catalana del compromís cívic en temps de monarquies corruptes.”

En el discurs també va recordar que enguany es

El president Torra ■ J.B.

commemora el 80è aniversari de l'afusellament del president Lluís Companys, i per aquest motiu, per exigir al govern espanyol que faci un acte solemne en què el cap d'estat, Felip VI, i el cap de govern, Pedro Sánchez, “públicament, demanin disculpes per la persecució, detenció i afusellament del president Companys i de tots els milers de catalans morts a l'exili, als camps nazis de concen-

tració o a les presons catalanes”. Davant la imminent aprovació de l'avantprojecte de llei de memorial democràtic pel Consell de Ministres que pot suposar l'anul·lació del judici a Companys, Torra va començar recordant que el cònsol general d'Alemanya i el cònsol general francès a Catalunya, el 2008, van “assumir la responsabilitat de la detenció i deportació del president Companys”, a diferència del govern espanyol, que “ni ha demanat disculpes al poble de Catalunya”.

Enllaçant amb aquesta idea, va comentar que la història del país és “un combat persistent per l'esperança” de recobrar la llibertat davant un Estat espanyol repressiu en el qual hi ha presos polítics i exiliats. I va advertir que “persistirem” en la “voluntat democràtica per la llibertat fins a aconseguir la plenitud nacional del nostre país. La independència”. ■

Artadi, Xirgo i Fachín, amb la intervenció telemàtica de Puigdemont, durant la presentació ahir del segon volum de les seves memòries ■ JOSEP LOSADA

“L'exili ha esdevingut el que volíem: una eina efectiva”

Ò.P.J.
BARCELONA

“Havia de sobreposar-me als condicionants conjunturals, calia una mirada més històrica, d'una forma que resisteixi el pas del temps. I d'aquí a 50 anys un lector s'hi podrà aproximar perfectament.” Carles Puigdemont despulla altre cop vivències i reflexions polítiques en el segon volum de les seves memòries, *La lluita a l'exili*, que ell mateix descriu així en la presentació oficial ahir al vespre a la Llibreria Ona de Barcelona, davant un públic reduït encapçalat pel president Torra i diversos consellers. Després que el *M'explico* hagi esdevingut un fenomen editorial amb ja 55.000 exemplars venuts, el president a l'exili destacava que ara

segueix el mateix format “innovador”, recollint el que sentia a cada moment i no “records edulcorats”, i admetia que va dubtar de publicar-ho, si bé es va decidir perquè no volia deixar, pensant en futures generacions, que s'imposés un relat incorrecte. “És un exercici de transparència total, com a periodista ja la voldria de molta altra gent”, destacava el coautor, i director d'El Punt Avui, Xevi Xirgo.

L'acte, conduït per l'exdiputat dels comuns Albaño-Dante Fachín, va esdevenir, com el llibre, una finestra per reflexionar sobre una etapa menys coneguda, “carregada de dolor, i amb una part d'incomprensió”, admetia Puigdemont, que defensava crítiques com les que vessa des de la presó de Neumünster

al nul suport de l'Església. “Estar perseguit i vilipendiat t'allibera bastant, perds molts complexos”, subratllava. En tot cas, el balanç fins ara és positiu: “L'exili, molt incert al principi, s'ha convertit en el que volíem que fos: una eina de lluita política efectiva, amb pocs recursos però una gran potencialitat.” Hi coincidí la diputada Elsa Artadi, que situa el rol actual de l'expresident com a part de la “confrontació intel·ligent” amb l'Estat que ahir ell tornava a reclamar. “Els fa tornar bojos i no poden ignorar que hi sigui, i això sol ja dona dignitat a la nació i institucions catalanes”, remarca. Per ella, el llibre surt en el “moment idoni”, perquè ara toca que l'independentisme faci un “esforç” per fer fer un gir al procés.

li, en què parla del paper “pervers” d'ERC després del 27-O i revela alguns episodis de tensió, com quan el gener del 2019 el seu líder, Oriol Junqueras, va publicar un article a *Le Figaro* en què menystenia el rol de l'exili. Ahir, de fet, Puigdemont encara deia

que li dol que dirigents republicans es refereixin pejorativament al seu espai com a “convergens”.

L'expresident també es va mostrar escèptic sobre la taula de diàleg entre governs, que s'estimaria més que fos “de negociació”, tot i que el problema és que

“no hi ha voluntat negociadora” per part de l'Estat. Per això hi manté “molt poques esperances”, i més quan en paral·lel les clavegueres continuen “molt actives” i “sense control”, aprofitant la impunitat judicial per espitar. “En sortiran més casos”, augura. ■

LA DIADA ÉS AVUI,
LA LLENGUA
ÉS PER SEMPRE

PLATA
FORMA
PER LA
LLENGUA

FES-TE'N SOCI

WWW.PLATAFORMA-LLENGUA.CAT

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

L'Audiència de Barcelona jutjarà 30 investigats de l'1-0

- La magistrada tanca el sumari contra funcionaris i empresaris
- Denuncien una situació de greuge als presos de Lledoners

Mayte Piulachs
BARCELONA

La titular del jutjat d'Instrucció 13 de Barcelona ha resolt tancar el sumari d'investigació sobre l'organització del referèndum de l'1-0 i deixa una trentena d'alts funcionaris d'ERC i JxCat en actiu i empresaris a un pas de judici, als quals l'abril passat ja va processar pels delictes de malversació de fons públics, falsedat documental, revelació de secrets i desobediència.

La fiscal del cas va demanar a l'agost una pròr-

roga d'un any en la investigació, en anunciar que tenia previst presentar un recurs contra la conclusió de sumari de la magistrada Alejandra Gil, la qual no li ha fet cas, i ho ha deixat tot en mans de l'Audiència de Barcelona. La fiscal insisteix que se'ls pugui jutjar com a grup criminal, malgrat que el Suprem ho va descartar per als líders. Per ara, es desconeix quina secció de l'Audiència de Barcelona jutjarà els processats, entre els quals hi ha Antoni Molons, secretari de Difusió de Presidència; Josep Ginesta, se-

cretari general de Treball; Jaume Clotet, director general de Comunicació; l'exdirector de la Generalitat a la UE Amadeu Altafaj, i els directors de TV3 i Catalunya Ràdio, Vicent Sanchis i Saül Gordillo, entre d'altres.

D'altra banda, l'advocat dels líders d'ERC Oriol Junqueras i Raül Romeva, el penalista Andreu van den Eynde, va denunciar ahir en una piulada la situació de greuge que viuen els presos polítics, ja que des que el Suprem ha acceptat la competència sobre l'aplicació del 100.2, a

Veïns fent cua per votar l'1-0 a Sant Carles de la Ràpita, on va haver-hi càrregues policials ■ L.M.

banda del tercer grau, se'ls han suspès totes les sortides. Els Jordis són els únics que poden tenir 36 dies de permisos a l'any en haver complert una quarta part de la condemna. "Fa més de 40 dies que cap d'ells pot tocar els seus familiars. 24 hores tancats al mòdul sense activitats", denuncia. La situació sanitària obliga tots els presos a mantenir-se al seu mòdul, i els polítics estan al mòdul de permisos, separats de la resta. ■

Àgora, contra el cas de la Jonquera

L'associació de jutges Àgora Judicial es mostra contrària al procés penal obert contra prop de 200 persones per haver-se manifestat a l'AP-7, a la Jonquera, el novembre passat contra la sentència del Suprem als presos polítics.

En un comunicat, difós ahir, Àgora Judicial afirma: "La citació com a imputats de molts ciutadans pels talls de carretera insisteix a crimi-

nalitzar el dret de protesta que legítimament correspon a la ciutadania dins d'una societat democràtica, i només en el cas que s'haguessin causat danys amb dol caldria investigar-los." I demana que la interpretació de l'exercici de drets fonamentals "com ara el de protesta sigui la més àmplia possible, d'acord amb els paràmetres dels tractats d'àmbit internacional".

SOMER

GESTORIA - ASSESSORIA, S.L.

**BONA
DIADA!!**

Bonastruc de Porta, 20
Apartat 222
17001 GIRONA
Tel. 972 21 13 16
Fax 972 21 66 22
somer@gestoriasomer.cat

DIADA NACIONAL DE CATALUNYA 2020

Caldes de Malavella **11/09**
DIVENDRES
Acte commemoratiu i ofrenes florals al monument situat a la rotonda c. Onze de Setembre i av. Països Catalans. Interpretació dels Segadors, del Cant de la Senyera i lectura de manifest
Lloc: a tocar del monument (rotonda c. Onze de Setembre i av. Països Catalans). Hora: 11.30 h.

Barcelona, 1714 **10/09**
DIMECRES
Especial cinema
Lloc: Teatre-cinema municipal. Hora: 21.30 h. Entrada gratuïta.

Acte reivindicatiu de les entitats sobiranistes
Lloc: Parc de la Sardana. Hora: 18 h.

Barcelona, 1714
Especial cinema
Lloc: Teatre-cinema municipal. Hora: 20 h. Entrada gratuïta.

Es recorda l'ús obligatori de la mascareta i que s'ha de seguir totes les normes de prevenció del covid 19 que es marquin des de l'organització.

118229-1232703L